

KÖZGAZDÁSI

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

X. ÉVFOLYAM 20. SZÁM

ARA: 60 FILLÉR

1968. DECEMBER 14.

A négyhetes nyelvi koncentrációról

A képzéskorszerűsítés nem kis feladatok megoldását követeli a nyelvi tanszék munkatársaitól, akik az összes évfolyam szinte valamennyi szakán oktatnak. A tanszék céljairól és a nyelvtanítás módszereiről a változásairól nyilatkozott lapunknak **Szabó Róbert**, tanszékvezető docens.

A közgazdászok képzés reformja szükségessé tette, hogy az egyetemünkön folyó nyelvtanítást, az eddiginél még jobban a szakképzés igényeihez igazítsuk. Az általános terheléscsökkenés, amely elsősorban az önálló tanulás súlyát hivatott növelni, a nyelvtanítást jelentős mértékben érintette. Az első évfolyamon a második félévtől kezdve az eddigi 6,4 illetve három órától egységesen heti 2 órára csökkent a nyelvi foglalkozások ideje. Ebben a helyzetben — tekintettel a nyelvtanulási idő és munkai igényes voltára — új módszereket kell alkalmaznunk, hogy a nyelvi képzés eddigi színvonalát tartani, sőt emelni is tudjuk.

Ezért kerül sor a 4 hetes ún. „koncentrációs” időszak bevezetésére, egyelőre csak az első évfolyam azon hallgatói számára, akik a nyelvi koncentrációra jelentkeztek.

A január végén kezdődő koncentrált oktatási forma célja a beszédkézség gyors fejlesztése a laboratóriumi berendezések és audio-vizuális tananyagok fokozottabb felhasználásával. Ez különösen azoknak az elsős hallgatóknak érdeke, akik nyelvi képességükön szeretnék majd diplomát szerezni, hiszen náluk a megfelelő szintű nyelvtudás döntő tényező lesz a szakosításnál.

Az első évfolyamon van sok olyan hallgató, akinek a nyelvtudása már az első félév folyamán elérte a koncentrációs időszakra tervezett tananyagok szintjét.

Nekik tehát a négy hét alatt más, nem nyelvi koncentrációs tárgyakból van lehetőségük ismereteik gyarapítására.

Ők is folytatni fogják a II. félévben a nyelvtanulást, és a szakosításkor a nyelvtanulási szempontjából ugyanolyan eséllyel pályázhatnak a tárgyalóképes nyelvtudást igénylő szakokra, mint azok, akik a koncentrációs időszak tananyagát végezték el sikerrel.

A nyelvi koncentrációs oktatásban részt vevő hallgatók január 23-tól 4 héten át, naponta 6 órán át foglalkoznak majd a tanult nyelvvél. (4 órán át tanár vezetésével, kis csoportokban, s 2 óra áll rendelkezésükre önálló tanulásra, feladatok készítésére és a kötelező tananyagok laboratóriumi lehallgatására.)

Sok hallgató nem látja világosan az egyetemünkön folyó nyelvtanítás két szintjét. A szakszövegfordítói szinten: a követelmény az, hogy a hallgató az idegen nyelvű szakirodalmat megfelelő hatékonyan tudja olvasni és megérteni. A tárgyalóképes szinten: a nyelvi tanulmányok befejezéséig a mindennapi élet és a választott szakma követelményeinek megfelelő, tárgyalásra alkalmas beszédformát kell a nyelvet elsajátítani.

A kötelezően elsajátítandó nyelvek száma nem változik az egyes szakokon.

Két nyelvet kell tudniuk tárgyalóképes szinten a nemzetközi ismeretek és a külkereskedelmi szakplakutató szakágazatán végzőknek, egy nyelv tárgyalóképes szintű és egy másik nyelv szakszövegfordítói fokozatú ismerete szükséges a külkereskedelmi szak többi tagozatán, a közlekedési szakon és a plakutató szakágazaton.

Orosz nyelvet tárgyalóképes, vagy két nyelvet — az egyik kötelezően az orosz — szakszövegfordítói szinten tanulnak a hallgatók a népgazdasági termelő-elemző szakon és a

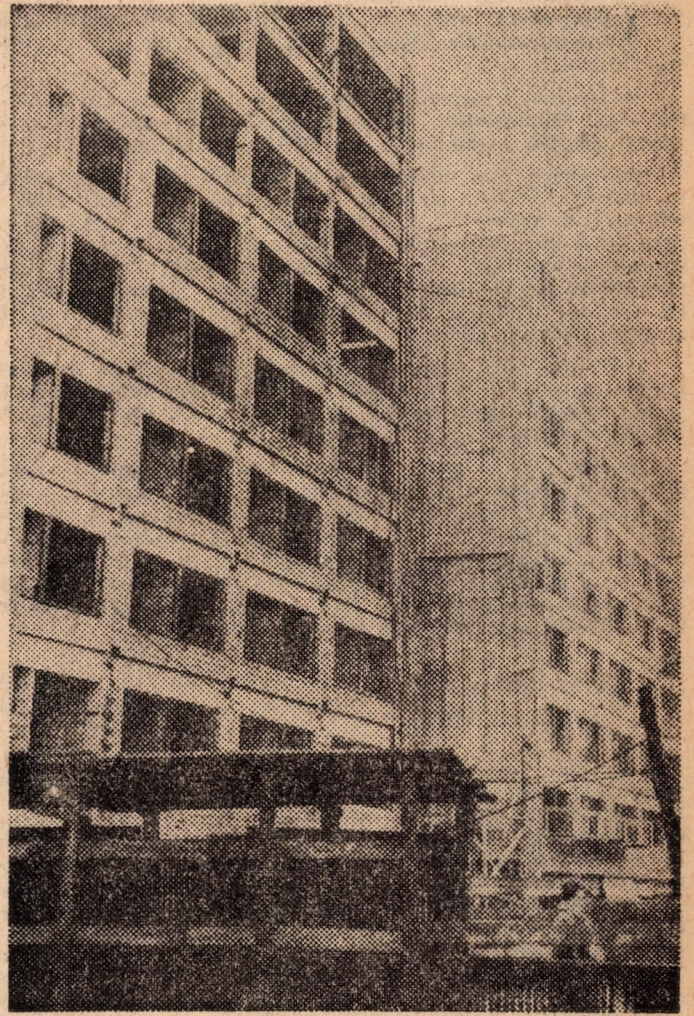
tanári szakok közül a politikai gazdaságtannal párosított szakágazatokon. A többi szakon az orosz nyelvet szakszövegfordítói szinten oktatjuk.

A reformterv nyújtotta lehetőségek sokkal szélesebb körű hallgatószámra teszik lehetővé a magasabb szintű nyelvtudás megszerzését. A fakultatív órák is ezt a célt szolgálják, így ezek színvonalának emeléséről és tanulmányi fegyelmének biztosításáról az eddigieknél jobban kell gondoskodnunk.

A nyelvi tanszék a január végén kezdődő koncentrációs tananyagának előkészítésén dolgozik. A „nagy kísérlet” sikere elsősorban az oktatók és hallgatók jól összehangolt munkájától függ.

Kurtán Lajos

ÉPÜL AZ ÚJ KOLLÉGIUM

Az építők már a nyolcadik szintnél tartanak.

Foto: Kádár

Nem is olyan — vizsgácska!

Az elővizsgának van ugyan egy gondolatban hozzátett kicsinyítő képzője, hogy csak amolyan vizsgácska, a hangulata mégis vizsgaidőszaki. A 315-ös teremben, a belker. IV/2-es csoportja vizsgázik. A csoport nagy része a szomszédos üres termet foglalja el. Van aki ül és ujjait tördelve az utolsó pillanatig tanul, van aki a szoba és a folyosó között jár fel-alá ideges megjegyzésekkel, vagy néhány mondatot recitálva gúnyosan a könyv tudományoskodó kitételeiből. Van aki az ajtó közelében áll és szorongva mérlegeli esélyeit a vizsgáról jövők faggatása közben.

Milyen anyagrészből vizsgáznak most a szak utolsó évei? kérdezem a vizsgázató dr. Selmeci Lajost.

A tananyag körülbelül

kétszáz oldal a Munka- és üzemszervezés a kereskedelemben című könyvből, mintegy ötven oldal kötelező irodalom és az előadások teljes szövege.

Mikor készült el a könyv és mit tartalmaz a kötelező irodalom?

1967 nyarán adtuk ki az új szervezés-könyvet, amely tulajdonképpen nem tankönyv, hanem inkább szakkönyv. Lehetőleg elviszervezési, technikai kérdéseket dolgoztunk fel, mivel a gazdaságirányítás új rendszereinek bevezetése előtti évben készült el. A reformmal így csak kötelező irodalmak és az előadásokon gyakorlati problémák megoldásával tudunk foglalkozni.

Hogyan oldották meg az elővizsgákat?

Elhagytuk az utolsó előadást, amely amúgy is csu-

pán konzultáció lett volna. Igen demokratikusan intéztük ezt a kérdést. Minden csoport megmondta, hogy a négy vizsganap melyikén akar vizsgázni. Az évfolyamnak körülbelül fele jelentkezett. Így kezdtünk az ő igényeiket figyelembe venni, hiszen számukra többlet megterhelést jelent az előrehozott vizsga. Mi tanárok csupán korábban kezdünk el vizsgáztatni, de a hallgatóknak délelőttönként még előadásai vannak, amelyekre a többség eljár.

A beszélgetés alatt a kiadott felkészülési idő lejár. Az öt vizsgázó közül egy lány előremegy és átadja papírlapját. Egyetlen átfogó kérdésre kellett válaszolnia írásban, amely általában nem ragaszkodik a könyv beosztásához. Néhány tisztázó, pontosító kérdés következik a leírt jegyzet kiegészítéseként, majd megszületik az osztályzat. Egy közepes, majd jó és jeles. Aki jót kap jelest szeretne — „nem kérdezne még a tanár úr?” A válasz tagadó: „Egy jelesnek

mindenre kiválóan kell felelnie, az ön jegyzetei pedig hiányosak.” Majd boldog csodálkozás, ő megkapta a jelest.

Hány napotok volt a felkészülésre? — lépek közelebb a kijövő köré álló csoporthoz.

Nyolc.

Ugyan dehogyl! — vág közbe valaki. — Akkor még vizsgáztunk, másnap pedig kereskedelemtervezés dolgozatot írtunk. En utána hullá voltam. Csak csütörtökön tudtam elkezdni a tanulást. Az pedig öt nap.

Nehéz lesz a rövidebb vizsgaidőszakban?

Nekünk már nem számít, negyedévesek vagyunk. Négy vizsgánk maradt öt hétre. Na meg ez a szak — legyint — nem túlzottan megerőltető. Most már ők kérdeznak.

Ugye már nem jössz be, amikor mi felelünk? Nagyon rossz lenne. Így talán ki lehet könyörögni egy jobb jegyet. De a te is ott vagy...

Nem hiszem. Jók ezek az osztályzatok, akkor is ha ott vagyok.

De azért mégis...

Belemerülnek a könyv, a jegyek boncolgatásába, számítják a várható átlagot veregetik a kollokváltak vállát. Fehér blúzok, sötét öltönyök. Ez már a vizsgaidőszak.

Kékesi Katalin

PINCEKLUB A MAKARENKO UTCÁBAN

A „Pinceklub” intézménye nagyon népszerű lett manapság, világszerte. Az emberek valahogy különös örömet okoz, ha egy, a normálnál mélyebben fekvő helyiségben szórakoznak. Hogy ennek mi az oka, miért ad ez különös romantikát, atmoszférát, azt kutassák a pszichológusok.

A most megnyílt Makarenko utcai pinceklub néhány hete még szenespince volt. A harmadéves agrárosok kezdeményezésére, a kollégium, az egytemi vezetés és az iparművészeti főiskolások támogatásával, lelkes és gyors munka eredményeként december 6-án este már sor kerülhetett az ünnepélyes megnyitóra, a **KLUB** megnyitójára. Ezt azért hangsúlyozzák a kollégium vezetői, nehogy valakit

a pince elnevezés megzavarjon, és mondjuk, duhajkodjon a helyiségben. Ez a pinceklub ugyanis a társalgót egészíti ki, alkalmas hely vendégek fogadására, kisebb kollégiumi rendezvények lebonyolítására.

A Makarenko utcai kollégisták büszkéek új szerzeményükre. Nagyrészt az ő társadalmi munkájuk eredménye, persze jelentős volt az egyetem anyagi támogatása is. Tóth András DB-titkár nevéket említi: Schwemmer László, Láng Zoltán, Kulcsár József, Bognár István, és még sokan mások, ötleteikkel, munkájukkal nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy ezen a Mikulás-estén szép ajándékot kaphassanak az ipari és kereskedelmi káros kollégisták.

— jó —

A reform jegyében

A nappali tagozat I. évfolyamos hallgatóinak 1969. január 23-tól február 19-ig koncentrált tanulmányi időszak lesz. Ez időszak alatt a hallgatók az általuk választott tárggyal — idegen nyelvekből, politikai gazdaságtanból, matematikából, filozófiából, gazdaságtörténelemből — 180–200 intenzív munkaórát fordítanak. Ennek az oktatási módnak az a célja, hogy minden hallgató az előírt tárgyak egyikéből az átlagnál mélyebb tudást érjen el.

A koncentrált tanulmányi időszakon felül bevezető alternatív kollégiumok is lesznek 16 tárgyból. (Részletes felvilágosítást a tanszék nyújtanak.) Ezeknek célja az, hogy a hallgatókat bevezesse a közgazdasági szaktudományok tanulmányozásába.

Mindkét formánál a félévi munka elbírálása nem osztályzással történik; ennek feltételeit az illetékes tanszék határozzák meg.

F. A.

OLVASÓINKNAK

A közelgő év vége alkalmából minden olvasónknak kellemes ünnepeket, és vizsgákban gazdag, boldog újévet kívánunk!

Ezzel a számunkkal még nem búcsúzunk véglegesen. Az ünnepek előtt még jelentkezünk, ebben az évben 21-edszer — irodalmi és humor-próbálkozásaink katonkacaasával.

Az új tanévben először január 25-én jelenünk meg.

1 perces interjú

A Közgazdász előző számában jelent meg az 1968/69-es I. félévi vizsgák szabályozásának 2. számú Rektori utasítása, és annak kiegészítése. A kiegészítő pontok között szereplő 4. pontra — mely a vizsga elmaradását írja elő abban az esetben, ha a félév folyamán hiányzott a felkészülés megfelelő feltétele — kértem választ Bedő Gyula oktatási rektorhelyettől.

A tanszékkel közösen megállapítottuk, hogy egyetlen vizsgát sem szükséges törölni. Egy-egy évfolyamon a folyamatos tanuláshoz a vizsgatárgyak, mintegy felénél semmi akadály nem volt. Megfelelő jegyzet, előadás és irodalom áll rendelkezésre. A vizsgatárgyak másik felénél előadásokat tartottak és kötelező irodalmat jelöltek ki a tanszéknek. Így tankönyvek, jegyzetek helyett ez a vizsgatárgy. Olyan tantárgy nincs, amelynek nem volt semmiféle lehetőség a felkészülésre.

A kijelölt, kötelező irodalomban olyanok is találhatók, melyek december elejéig nem jelentek meg. Hogyan készülünk fel a vizsgákra ezekből az anyagrészekből?

A tanszék — a korábban közölt utasítás kiegészítése értelmében — december 3-ig közölték a hallgatókkal, tananyaguknak azokat a részeit, melyekből a felkészülés különböző okok miatt — jegyzet-hiány, késedelmes megjelenés stb. — nem volt biztosított. A tananyagoknak ezeket a részeit a követő vizsgaidőszakban kéri számon — mondotta befejezésül Bedő elvtárs.

Faragó András

Az „öreg” is jól érzi magát...

(Tóth Tibor felvétele)

Amin mindnyájan vitatkoztunk

Az új működési szabályzat tervezete

Az egyetemi működési szabályzat-tervezet megvitatása fontos napirendi pontja volt a legutóbbi egyetemi tanácsülésnek.

A tervezetet november elején becsátotta vitára a Művelődésiügyi Minisztérium; hogy az egyetemek javaslatai, észrevételei alapján kialakítsa a működési szabályzatot.

Széleskörű vita előzte meg az előterjesztést a hallgatók és oktatók körében egyaránt. A hallgatók kari aktivagyléseken, kari vezetőségi üléseken mondták el észrevételeiket, javaslataikat, és megvitaták a tervezetet a Párt VB, és a Szakszervezeti bizottság is. Az Egyetemi Tanács elé terjesztett vitaanyagot egy bizottság készítette, amelynek érdemi munkáját dr. Csanádi György, tanszékvezető egyetemi tanár vezette átlátszóan, nagy gondossággal.

Az Egyetemi Tanács elnökségében helyet foglalt dr. Kahlits László elvtárs is, a MM Egyetemi és Főiskolai Osztályának vezetője. Részt vettek az ülésen a Párt VB és a KISZ VB képviselői is.

A vita négy fő területre összpontosult. Vita azonban csak a tervezet tökéletesítése, fő vonásainak következetesebb érvelésére érdekében folyt, a tervezet szellemével úgy az Egyetemi Tanács, mind a többi fórum egyaránt egyetért; különösen azért, mert a tervezet célja tulajdonképpen a demokratizmus és a felelősség egyidejű, egységben való fokozása mind a hallgatók, mind az oktatók felé — a kibocsátandó hallgatók felkészültségi színvonalának emelése érdekében.

A szabályozás komplexitása

A tárgyalt jogszabálytervezetek az egyetemre vonatkozó alap-jogszabályoknak csak egy részét ölelik fel. Párhuzamosan történik az ösztöndíjak, a szociális segélyek új rendelkezés kidolgozása, időszzerű a kollégiumok új alkotmányának kidolgozása is.

Ezért indokolt a KISZ-bizottság észrevétele, hogy a jogszabálytervezet éppen azokat a kérdéseket nem érinti, amelyek a KISZ önálló döntési körébe tartozhatnak. Ezért határozottnak kell állást foglalnia a jogszabályt, mit szabályoz központi és milyen kérdéseket kell a saját egyetemi működési szabályzatoknak kidolgozniuk.

A szervezeti és működési szabályzat

Az egyetemek önállósága növelésének problémái voltak a vita középpontjában. Az egyetem belső szervezeti felépítésének kialakítása igen fontos feladat. Sok javaslat született az egyetemi központi szervek és a karok viszonyával, a testületi szervek összetételével, a testületek és egymással való viszonyával kapcsolatban; a feladat lényegében a testületi és egyszemélyi döntések optimális arányának kialakítása.

A hallgatók és a KISZ-szervezet helyét az egyetem szervezetében nem tisztázta megfelelően a tervezet — az ezzel kapcsolatos elképzeléseket, javaslatokat a KISZ-bizottság a KISZ KB felé továbbítja; onnan pedig a minisztériumhoz kerül.

A tanulmányi és vizsgarend

A vizsgák időpontját a tervezet egyik pontja szerint a félév elején kell kitűzni. Ez több szempontból illogikus —

A megismételt vizsgák szintén több problémát vetettek fel. Az egyik a bizottsági vizsgáztatás volt — a javasolt módosítás: a második megismételt kollokviumon 2, szigorlaton 3 tagú bizottság vizsgálta.

Az évisztelés kérdésében — a vizsgaidőszak lerövidítése, és a követelmények emelése miatt — indokolt, és komoly engedmény lesz a kétszeri ismétlés lehetősége.

A fegyelmi szabályzat

A leglényesebb kérdés itt az anyagi jellegű büntetés létezése volt. Ezt az indokolja, hogy a „szigorú megrovás” és az „egyetemről való kizárás 1-4 félévre” büntetések között kell valamilyen átmenetet találni — és ez máshogy nem oldható meg. Reális azonban a KISZ-szervezet javaslata: mivel az ösztöndíjfelvétel nem egyforma mértékben érinti a különböző anyagi helyzetben levő hallgatókat, olyan anyagi büntetést kell létrehozni, ami ilyen szempontból is differenciál. Ezért javasolta az Egyetemi Tanács, hogy ezt tandíj kiszabásával, illetve annak 1000 Ft-ig való felémelésével lehet megoldani.

Elfogadta, és továbbította az Egyetemi Tanács azt a javaslatot, hogy a büntetés kiszabó személynek a büntetésre való felterjesztés előtt a terhelte meg kell hallgatnia.

Egyetértés volt abban a kérdésben, hogy a jogorvoslati rendszer illogikus, mert a szigorú büntetések ellen szűkebb jogorvoslatot biztosít — ezért az Egyetemi Tanács azt javasolta: az összes egyetemről való kizárás ellen újrafelvételi kérelemmel fordulhasson a hallgató, minden egyéb esetben pedig legyen helye fellebbezésnek, amely akár új tényekre, akár a tények túlzottan szigorú értékelésére hivatkozva kérheti a határozat enyhítését. Legyen kötelező azonban a fellebbezésről határozó szervnek a hallgató meghallgatásáról gondoskodni.

Ezek voltak tehát a működési szabályzat-tervezet vitájának leglényesebb kérdései. Néhány megjegyzés azonban még ide kívánkozik.

Először is hangsúlyozni kell a tervezet „tervezet-jellegét”, amire az egyetemünk javaslatokat, kiegészítéseket tett, módosításokat javasolt. A végleges működési szabályzatot az összes egyetem véleményének meghallgatása után készítik el — nem szabad tehát tényként értékelniünk javaslatainkat.

Azt is látnunk kell, hogy a tervezetben szereplő, demokratizálást és követelmény-emelést célzó javaslatok egy része nálunk már megvalósult.

Nagy jelentősége volt ennek a vitának — ezért is vitatták meg annyi fórumon — hiszen az életbe lépő működési szabályzat alapján kell majd minden egyetemnek — egyetemünknek is — a következő félévben saját működési szabályzatukat kialakítaniuk, amely 1969. őszén lép életbe.

Az egyetemi demokratizmus megvalósításának lehetősége pedig nagy részben azon múlik — mit szabályoznak központiilag, és mit, és hogyan szabályoz majd egyetemünk működési szabályzata.

Kozma Judit

EGYETEMISTÁK A FŐVÁROSÉRT — FŐVÁROS AZ EGYETEMISTÁKÉRT

28 egyetem és főiskola, 150 küldötte november 26-án egésznapos tanácskozást tartott, a Budapesti KISZ-bizottság és a Hazafias Népfronti rendezésében, a Fővárosi Tanács klubjában. A tanácskozás témája az „Egyetemisták a fővárosért, főváros az egyetemistákért”-mozgalom meghirdetése volt.

Főzse Lajos, a Budapesti KISZ-bizottság titkára bevezetőjében a mozgalom jelentőségét méltatta, majd a célkitűzéseit vázolta.

Az egyetemi és főiskolai hallgatók a tanulmányaik befejezése előtt megtalálják helyüket a társadalom életében, és a főváros érdekében végzett társadalmi munkában segítségük elő a főváros fejlődését. Ismerjük meg a főváros aktuális problémáit, és használjuk ki öntevékenyen a kulturális, művészeti és sportlehetőségeket.

Főzse elvtárs bevezetője után Hantos János, a Fővárosi Tanács VB-elnök-helyettese tartott előadást az aktuális várospolitikai kérdésekről. Budapest — az ország kulturális, művészeti és irányítási központja — 2-2,5 millió ember otthona. De ahhoz, hogy magának is érezze a várost, még sokat kell tenni. Olyan problémákat kell megoldani, mint lakás, közlekedés, víz-, csatornahálózat.

„A budapesti ember ne körülményeinek függvénye, hanem körülményeinek alakítója legyen. Terveinket, célkitűzéseinket megismerve, azokat elfogadva, tevékenykedjen a megvalósítás érdekében” — mondta Hantos elvtárs. Ezután részletesen ismertette a megoldásra váró feladatokat.

A nagy érdeklődéssel fogadott előadás után a küldöttek közül többen is felszóltak.

Számos érdekes javaslat hangzott el, mint például az egyetem elvégzése után Budapesten maradó fiatal értelmiségiek lakásproblémájának megoldására diákotthonok építése; a külföldi egyetemistákkal való kapcsolat kibővítését elősegítő, olcsó diákszálló létesítése; valamint javasolták, a moszkvai példához hasonlóan, egyetemi uszoda felépítését.

A kérdésekre válaszolva Hantos elvtárs megígérte, hogy a Fővárosi Tanács terveiben ezeket az igényeket figyelembe veszik, és a lehetőségekhez mérten támogatják és megvalósítják.

Faragó András

PISTA, ROBI ÉS BARNÁ

Amikor a havas december átfordul az új évre, és mindenki olyan vidám, én, nem tehetek róla, minden áldott esztendőben bürra emlékezem. Szomorú az emlék, de erőt adó... Új harcok erejét...

Életemben háromjók közül — csupán Kreutz Robival találkoztam. Az ő szemek kék volt, mint az égbolt. A másik kettőnek, Pataki Pistának és Pesti Barnának tekintetét csak képről, régi felvételekről ismerem.

Az első kettő vasmunkás volt, a harmadik egyetemista.

A diák Franciaországból szökött haza még 1942-ben. Üldözték a fritzek. Hazajött, és itthon munkások büjtötték. Spiclik hada őrizte akkor Weiss Manfrédék gyárát. De őt, a csepeti gépmunkást nem tudták felfedni. Alnéven élt, alnéven dolgozott. Csendőrok és nyilasok hada vigyázta uraik nyugodt éjszakáit... Mindhiába!

Mert a város peremén a sötét éjjelek Pesti Barnabást segítették. És először csak az esteiken, és később már a nappalokon is a világosság fehér pillangói repkedtek a műhelyekben, az utcákon... Pesti Barna kezéből indultak el ezek a pillangók, reményhíntő utjukra; rajtuk az értelemben betűvel:

— Magyarok, igaz hazafiak! Fogjatok össze a nyilas banditák ellen! Szálljatok szembe a hazát kifosztó fasistákkal!

A röpecdulaszörő diák és Robi nem ismerték egymást. Egyikük sem tudott a másikról.

A város milliós... titokzatos és nyomorgó... Vélőd, hogy haldoklásában elhagyott, mindenéből kifosztott koldus. De a várost, e hazát frissen liktető erecskék hálózik keresztül. Egymásba fonódott, kérges kezek ölelik körül a házrengeteget. Rázák, ríogatják fel az embereket a tespedésből. Ők kezelik a gépeket a titkos nyomdáknak, és kemény öklükkel ők csikarják ki a fegyvereket, és forájtják szembe elnyomóulca!

Robi mindig kacagott. Friss volt és vidám. Nem tudta őt megtapogni az élet. Hajlékony volt és erős, úgy úszott a Duna habjain, mint a csik. Olyan kiartó volt a hegy-mászásban, mint az Alpok hófödte csúcsait legyőző Hannibál, rettenthetetlen pun harcosa. Úgyes újjai, ha munkát nem kapott — s

ez többször is elbódódott — nekem, a kis unokaöccsének, sárkányt, égbetörő papírsárkányt fabrikált, nagyothalló nagyapjának pedig fél krumpliból és babszemnyi kristályból fülhallgatót rádiót. Barátja volt mindenki, minden ifi a Vasasoknál. Innen volt a háson, de már tanított: „Gyuri, ezt olvasd el!” — és én két ponyvaregény között a „Vaspartát” olvastam Jack Londontól. Sokat-sejtető, izgalmas cím, de tartalma tizenöt évemnek nagyon nehéz. „Nem érted?” — kérdezte, és leült mellém. — „Ez a könyv a nyomort, a meztelen nyomort és a harcot mutatja. Érted? A harcot?”

Robi hűséges volt: há önmagához, há a mozgalomhoz. Harcban szerezte a fegyvereket. Elbukott, de térdre nem kényszerítették.

Pataki Pistát, a harmadikat, az esztérgályost is szerette mindenki. Már rendőri felügyelet alatt állott: „Pestet elhagyta nem szabad” — szólt a pecsétes írás, de ő mégis utazott. 1944 augusztusában Kecskemétre vitte a biztató szót, majd más vidéken látták.

A csendes, komoly Pataki Pistát bízza meg a párt, hogy szervezze meg a Vasas ifjúnál a földalatti harcot, hozza létre a fegyveres sejtetet...

Elfogták, és Sopronkőhidára vitték őket. Huszonnygy éve már. Sem Barna, sem Róbert, sem Pista meg nem tört a vadállati vallatás és kínzások közepette. Kivégzésük előtt egy órával Pista búcsúlevelet írt hozzátartozóinak.

„Teljesen nyugodt és megbékélt vagyok. Mindig mondtam, nem leszek én öregebb harminc évesnél, de ti nem akartátok nekem elhinni.

Halálra ítélték. Utolsó gondolatom Ti vagytok. Anyám, ne sirj! Sok keserű órát okoztam Neked, de most bocsás meg, és gondold szeretettel fiadra, aki úgy vágyott a szeretetre... Apám, öreg fiú, tudom nagyon szeretted, és fáj Neked, hogy elmegyek... Vigasztaljon az a tudat, hogy olyan családod van, amelyért érdemes élni és dolgozni.

... Emmike, kishúgom, gondold majd az életben arra, hogy volt egy bátyád, aki téged nagyon szeretett, és aki meghalt egy eszméért, mert érdemes volt érte meghalni...”

Hőféher volt 1944 karácsonya, de karácsony éjszakáján a fekete halál aratott...

Pista, Robi és Barna...

Nem a rokoni kötelék kapcsolta őket össze, de mégis egy vérből valóok voltak. Azoknak az embereknek a fajtájából, akik harcukban elesse is, egymásnak adják a becsület váltóbotját. S mögöttük új harcosok támadnak.

Pista, Robi és Barna... Kettő közülük vasmunkás volt, a harmadik diák... Ifjú kommunisták.

Amikor a havas december átfordul az új évre és minden olyan vidám — emlékezem.

KINCSES GYÖRGY

Mi közünk hozzá?

CSPORTUNK

EGYIK HALLGATÓJA a tanév kezdete óta nem jár be az egyetemre (II. évfolyam, nemzetközi szak). Igaz, hogy az előadások látogatása nem kötelező, ám ő a szemináriumokról és a nyelvórákról is távol maradt. Október közepe táján egyre többször kérdeztük egymást; mi lehet Gyurival? Ki tud róla? Hiszen még egy elmaradt matematikavizsgája is volt. Barátai elmentek hozzá vagy telefonáltak neki, de csak ígéretek, kaptak: „Amint meggyógyulok, megyek”. Ettől kezdve különféle hírek keringtek róla.

Sajnos, mi KISZ-vezetők nem figyeltünk fel időben az ügyre.

Szerintem a KISZ-nek foglalkoznia kell a lógások és fiktív igazolásokat bemutatgatók ellenőrzésével.

Akkor léptünk csak közbe, amikor kiderült, hogy Gyuri nemhogy nem beteg, de szülei úgy tudják, szorgalmasan bejár az egyetemre, tehát félrevezette őket.

Megdöbbenéssel értesültünk erről, hiszen társunkat nem ilyennek ismertük. Gyorsan megszületett az elhatározás: Beszélünk Gyurival, tisztázzuk a dolgokat, segítünk neki. Az alapszervezet és természetesen a magam nevében felhívtam telefonon, elmondtam, hogy furcsának s az ő szempontjából aggasztónak tartjuk viselkedését.

Nyíltan megmondtam, hogy olyan híreket hallottunk, melyek szerint hazudik otthon és egyszerűen lóg az egyetemről.

Azt felelte, hogy valóban beteg és másnap (!) bejön az egyetemre.

Nem jött el. Ekkor fordultam segítségért a tanszékhez, kérve, vizsgálják meg csoporttársunk ügyét. Természetesen megtették a megfelelő lépéseket. (Még Gyuri édesapjával is beszéltek.) A tanszékvezető elvtárs és nevelőtanárunk fel-

hívta figyelmemet a KISZ-vezetőség egyik legfontosabb feladatának további lelkiismeretes teljesítésére: figyelemmel kísérni hallgatótársaink sorsát és segíteni, ahol lehet. Eddig a történet, mely önmagában is megérdemelné, hogy többet foglalkozzunk vele, azonban az esemény tanulsága fontosabb.

EGY NAGYSZÜNETHI VITA során olyan vádak is elhangzottak, hogy „A KISZ-szervezet túl messzire megy ebben az ügyben”, s a beavatkozás Gyuri személyes szabadságának durva megsértése. Saját dolga, jár-e egyetemre, vagy sem, mi közünk hozzá, mit mond otthon. Minek ütőd olyan dologba az orrod, amireh semmi közöd? Ez nem segítség, csak túlzott ügybuzgalom!” stb.

Gondolom, e sorok olvasásakor mindenki kialakul az ellenkező vélemény, állásfoglalás.

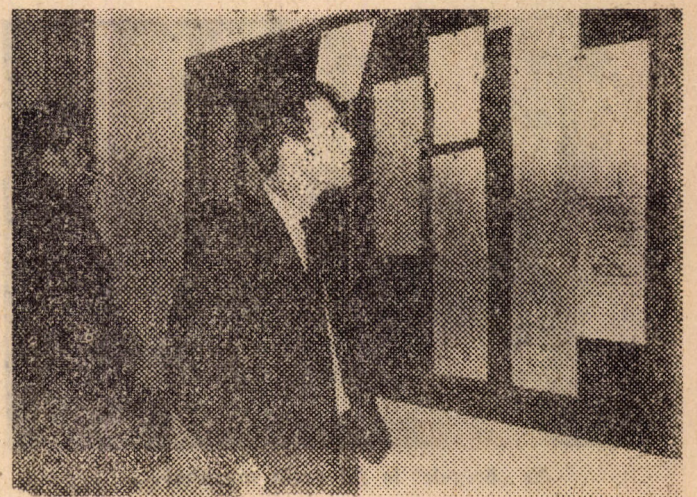
De akadhatnak olyanok is, akik osztják ezt a „szabadság” védelmének álcája mögé rejtett, ám kizárólag individualista véleményét.

Pedig szó sincs itt személyes szabadságról. Ez egyszerűen a szocialista közösség, közösségi szellem, felelősség és feyelem tagadása. Aki így beszél és gondolkodik, nem értheti meg, mi a közösség, nem válhat annak igazán tagjává. Számára ez pusztá fogalom, frázis marad. Hiába él velünk az így okoskodó, hiába jön el kirándulásra, társadalmi munkára vagy színházba velünk, mind-ezt csak képmutatásból teszi.

Ha csoporttársának sorsáért, egyetemről való kimaradásáért nem érez felelősséget, sőt a KISZ-szervezet segítségét „durva beavatkozásnak” tartja, nem értheti és vállalni sem tudja közös gondjainkat.

Az ilyen véleményt hangzókató embert a közösségnek mégsem szabad kirekeszteni, hanem a hibák őszinte feltárásával, közös céljaink érdekében meggyőzni, megnyerni kell. Hiszen tanulni, vizsgálni, az egyetemen élni igazán csak egészséges, őszinte légbőrű közösségben lehet.

Meruk József

— Hol vizsgázom?

KUTATÁSI TERÜLETE: JAPÁN

DR. B. LÁSZLÓNÉ AD-JUNKTUS 1952 óta egyetemünk dolgozója; az egyetemi könyvtár szerzeményezési osztályának vezetője, a világgazdasági tanszék előadója. Több jegyzete, mintegy félszáz tanulmánya, és könyve jelent meg. Munkáit elismeréssel használjuk az oktatásban, de szerzőjéről keveset tudunk. Mentegedni kezdek, lapunk az egyetemi könyvtár dolgozóival eddig keveset foglalkoztunk. Szerényen hártja el, nem mindig jó a nagyobb nyilvánosság. Mostani munkájáról a következőket mondja:

1967 óta a könyvtár szerzeményezési osztályát vezetem. Munkám sok irányú: a közgazdasági szakirodalom feltárása, a megjelenő tudományos, elméleti művek állandó figyelemmel kísérése hazai és külföldi relációban. Egyetemünk számára osztályunk szerzi be — természetesen anyagi erőnktől függően — azokat a szakkönyveket, melyekre az oktatásban, kutatásban szükség van. Ezenkívül a Széchenyi Könyvtár rendszeresen elküldi az egyetem profiljának megfelelő anyagot.

— Oktatási munkája mellett a kutatómunkában is eredményeket ért el. Tevékenysége milyen témákra terjed ki?

1952-ben kerültem a világgazdaságtan tanszékére, *Haasz elvtárs* kért át az akkori Közművelési Minisztériumtól. Mint angol, német és orosz nyelvet ismerő Japánban kezdtem foglalkozni, s azóta is, kb. 16 éve e távol-keleti ország sajtósága gazdasági-társadalmi élete fő kutatási területem. Ezenkívül nagyon érdekel a fejlődő országok útvalasztásának kérdéskomplexuma, valamint a konvergenciaelmélet futurologia területe is.

Több külföldi egyetemmel álok kapcsolatban, köztük néhány japán közgazdasági

egyetemmel: például a Hitotsubashi tokiói és a Kobe Közgazdasági Egyetemekkel, akikkel főleg tudományos könyvekre cserekapcsolatot létesítettünk. Sőt, az osakai Közgazdasági Egyetemről *Takenami professzor* személyesen is itt járt tavaly hazánkban, és ez a kapcsolat még gyümölcsözőbbé vált.

KARTOTÉKOT HÚZ ELŐ, melyen szép számban sorakoznak a külföldi egyetemektől, főleg Japánból érkezett ún. cserekönyvek, többek között Japán 5 éves tervéről (*Medium-Term Economic 1964-68*), továbbá a japán gazdasági növekedés és ciklusról (*Shinoara Growth and Cycles*) stb. ad értékelést.

— A viszonyosság elve alapján egyetemünk is eleget tesz kérésüknek és elküldi az őket érdeklő anyagokat. Többek között ők kérték *Vajda Imre*: *Külkereskedelem szerepe; Berend-Ránki Gyáripárunk kialakulása* témájú gazdaságtörténeti könyvet.

— **Jelenleg min dolgozik?**
— Most fejeztem be a tanszék kérésére Japán gazdasági fejlődésének újabb jelenségeiről szóló jegyzetemet, amelyben külgazdasági, stratégiai változásairól újabb gazdasági fejlődések kulcsproblémáiról igyekeztem képet adni.

— **Sok szó esik mostanában a „jó” — „rossz” jegyzet kategóriákról. Ön szerint mikor jó a jegyzet?**

— Életem első kiadott munkája a főiskolai jegyzetkészítési módszertanról szóló tanulmány volt, szovjet anyagokból állítottam össze. Ez a munka adta az indítást, a jó jegyzetkészítési tapasztalatát: Semmi, a lényegestől a figyelmet elvonó részlettel nem szabad terhelni a hallgatót. Világos, közérthető és logikus legyen, s egy-egy részt zárjon le összefoglaló értékelés, vagy végkövetkeztetés. Fontos az is, hogy az ún. szemléltető anyag elváltjon a lényegtől, hogy a hallgató érzékelje, melyik az a rész, amely csak alátámasztja a lényegest.

JAPÁN GAZDASÁGA A II. VILÁGHÁBORÚ UTÁN — témájú tanulmányával 1966-ban nyerte el a kandidátusi címet. Erről szóló könyve 1967-ben jelent meg. Kutatómunkájáról,

vizsgálódásáról hazai folyóiratokban is publikált tanulmányokat, legutóbb a *Közgazdasági Szemle* 9. számában.

1944 óta párttag. A IX. kerületi pártbizottság kérésére politikai előadásokat tart a *Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár dolgozóinak*. Sokféle tevékenysége mellett segít a doktori disszertációra készülő fiataloknak az anyaggyűjtésben, kutatómunkában. Tagja a *Közgazdasági Társaság*nak, részt vett legutóbbi tudományos ülésén. Erről beszélgetve mondja:

— Hangsúlyozottan került szó a közgazdász továbbképzéséről. Más külföldi egyetemekhez hasonlóan szervezettel és tematikailag nálunk is kiszélesítik a továbbképzést. A továbbképző intézet perspektivikus tervéről Forgács elvtárs részletesebb tájékoztatást tud adni.

— **Tervei, elképzelései?**
— Az itteni kutatómunka fejlesztése érdekében szeretném megvalósítani egy, az oktatók, tanárok kutatási eredményeit közlő kiadvány megjelentetését — egyéb nagyműlt egyetemekhez hasonlóan, mint a szegedi, debreceni tudományegyetemek. Úgy gondolom egy ilyen monografikus tanulmánykötet éventé kiadása számottevően ösztönözné az egyetemen folyó tudományos kutatómunkát.

Felhívás

A Politikai Gazdaságtan Tanszék pártcsoportja a Tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából kiállított rendez a Tanácsköztársaság gazdaságpolitikájáról, és a hazai marxista közgazdasági gondolat fejlődéséről.

Kérünk minden hallgatót és oktatót, hogy bocsássa rendelkezésünkre ideiglenesen a birakokában levő, a Tanácsköztársaság idején, vagy 1945-ig megjelent marxista könyveket, forradalmi plakátokat, röpiratokat, újságokat és folyóiratokat.

Az anyagot kérjük a 217. szobába leadni.

Politikai Gazdaságtan Tanszék Pártcsoportja

FÉMLAPOK

Tavaly még biztam benne, hogy szeptemberre beszerezik a fémlapocskákat. A könyvtár ruhatára számára. A tudásra szomszós nagytáskások boldogságára. Hogy az amúgy is kevés nagy rekesz közül ne kerüljön 5-6 használaton kívültre, Nos, be kell látnom túlságosan jóhiszemű voltam.

A fémlapocskák még a múlt tanévben elveszték. Az eltűnt számokkal egyező jelzésű rekeszek pedig több mint fél éve

üresek, használatuk így — lapocskák hiányában — tilos.

A könyvtárban van még hely. Am a nagytáskások többsége nem juthat be a tudás elszobájába.

Töröm a fejem, miért nem szereznek be az elveszett fémlapok helyett újakat. Lehet, hogy nagy anyagi áldozattal járna? Vagy a lapocskák vásárlása nem tartozik az egyetem profiljába? Esetleg nincs megfelelő munkaerő, aki vállalná a beszerzés felelősségteljes munkáját? Még arra is gondoltam, hogy ezek még leküzdhető akadályok. Lehet viszont, hogy a nagytáskásokat ezzel a módszerrel akarják tapintatosan leszoktatni a könyvtár látogatásairól? Ámbár ez sem hangzik meggyőzően.

A múltkor már az is felrémlett bennem, hogy a ruhatárban dolgozók valamiféle túlbuzgósági sztrájkot szerveztek. Ugyanis a nagy táskákat az üres kabátfogásokra sem hajlandók felakasztani, se szivargató könyvtárgésünk, se háborgó indulataink hatására. Ez ugyanis szintén tilos. Az ott — úgymond — a kabátok helye.

A napokban sikerült bejutnom a könyvtár melletti ruhatárba. A 350 rekesz közül, immár 110 fémlap hiányában kihatároztam. A ruhatáros néni két rohanás közti sóhajából úgy tűnt, nem igen sajnálja, hogy megcsappant a munkája. Mindössze ketten látják el a tumultuózus munkát, váltják egymást, s ez igen fárasztó. Jó lenne, ha az illetékesek — miként a túlkör ügyben tették — megoldást találnának minél előbb, mert nyakunkon a vizsgaidőszak.

Tibor Ágnes

Vita* VIDÉKRŐL JÖTTEM... A REÁLIS EGYSÉGÉRT

Nemrég a következő nyilatkozat hangzott el a rádióban: Ha a főváros-vidék ellentétét és ennek a vidéki fiatalokra hátrányos helyzetét sokáig hangoztatjuk, pontosan ezzel okozunk problémákat. Ehhez hasonló, megdöbbentő reflektált tapasztaltam *Joó Rudolf* cikkével (*Vidékről jöttem*) kapcsolatban, nálunk egyetemisták között.

Ami ezekből a reflexiókból kiderült: az gyökértelenség, váltoatlanság. Úgy még nem oldották meg nehéz feladatokat, hogy elszaladtak előlük, vagy agyonhallgatták őket.

Csak helyeselni lehet *Joó*, illetve a *KÖZGAZDÁSZ* által kezdeményezett vitát, amelynek eredményei és figyelmeztetései, csak hasznosak lehetnek. Ebben a vitában úgy gondolom a legcélravezetőbb módszer, a kíméletlen őszinteség, a „kényes kérdésekről”, a drapériák lehullása elve kell, hogy érvényesüljön. Nem is *Joó* cikkével való vitaközvetítés ambicionált arra, hogy leírjam gondolataimat, a cikk lényegében igazságról ír. Jó lenne mégis egy kissé mélyebbről szemlélni, hogyan is jutott el ez a probléma máig, milyen következtetések adódnak belőle.

A felszabadulás után óriási méretű társadalmi mobilizáció kezdődött, és tart máig is. De ez nem automatikusan jött létre, hanem egy a lehetőséget, a szükségszerűséggel összekapcsoló mechanizmus produktumaként. Ezen mechanizmus egyik fő eleme a közoktatás volt és az ma is. Régebben a vertikális társadalmi mobilizáció csak hosszú folyamattal eredményeként létezhetett, tehát akik munkásvagy parasztsaládból származtak, folytatták apjuk foglalkozását. A szellemi rétegek nálunk hasonlóan. A felszabadulás után viszont az addig „mélyebb” rétegek rugalmassága jóval nagyobb lett (innen csak felfelé lehetett menni), mint a már funkcionáló, bővülő szellemi rétegé, amely merevségét továbbra is megőrizte. Általában mindig a felsőbb kategóriákra volt jellemző a felfelé irányuló mozgásforma. De mi történik akkor, ha az eddig bennünk hitt munkás és paraszt rétegek arra kényszerülnek, kényszerítik önmagukat (a társadalmi szükséglet alapján), hogy ők is vagy gyermekeik jól értelmezett felfelé irányuló mozgást végezzenek: mert a mozgás de facto ilyen irányú akkor is, ha a szocializmusban a szocializmusért történik.

Ez a mozgásirány, a mozgás tartalma a megszokottól különböző, azt tagadó, és önmagát igeni mozgás volt. Szinte szükségszerű, hogy mindez egy védelmi reakciót váltja ki mindazoknak, akiknek ettől a folyamattól valamilyen okból tartania kell, vagy éppen szokatlansága is arra kényszeríti rétegiük (szellemi réteg) reflexeit, hogy közömbösen vagy tagadólag viszonyuljanak ehhez. Ez a réteg, mintha eddigi felségterületének megsértését látná az új mozgások miatt.

Az ilyen „összeapások” társadalmi szinten való jelentkezése esetén az egyetemi millió sem képes szigetként kivonni magát. Tehát az egyetemünkön tapasztalt ellentét igenis szociológiai alapok által motivált tényezők felszíni formája.

Háziipari módszerre vallana az a vizsgálódás, ha csupán a jelenlegi adott helyzetet szemlélgetnénk s a kérdésnek mintegy lakóhelyi vagy természeti változóit néznénk. Ilyen elemzés nem adhat kielégítő választ.

Mindenféle társadalmi mobilizáció szükségszerűsége ellenére is, elég jelentős társadalmi és lélektani költséggel jár. De hogy ezen társadalmi költségeknek nem szükségszerű, hogy monopolisztikus áron alakuljanak ki, evidens.

Hogy az anyagi és erkölcsi „ráfizetések” nagyságát csökkentjük, éppen problémánk, az ellentét megoldásának, illetve csillapításának követelményét tüzi elének.

Szerintem a következő főbb költségtényezők redukálására lenne szükség: 1. tájékozódás, helyzetfelismerés: a szociológia egyik műszava, az intelligenciahiányra figyelmeztet. A dolgok túlfeszítése ellenére is tény, hogy egy magasabb fokú intelligencia elősegíti az egyén tájékozódóképességét, mind közvetlen miliójében, mind szélesebb horizonton. Felismeri a lehetőségeket, amelyet esetleg ebből a szempontból korlátozott diaktársa nem képes észrevenni. (Az egyetemi propaganda, felvilágosító munka számára új, eddig szűnnek tekintett terület.) 2. Ha valakit gyermekkorától kezdve az önállóságra nevelnek, abban igen szilárd elvárási rendszer alakul ki, önmagával szemben, amit úgy lehet konstruálni, mint önmagát állandóan kommuláló teljesítménymotiváció. Ez egy erőter, amelynek ha az erővonalai megszakadnak, már nem az. Tehát, ha ezeket az ambíciókat nem képes feltárni és érvényesíteni — mert ebben gátolva van egy ellentét szituáció (jelenlegi helyzet) alapján —, önmagával és környezetével szembeni csalódással és végső soron befelédordulással jár. Úgy is lehetne mondani, tehetségek vesznek el. A társadalomnak nincs nagy szüksége „köldökszemlélő”, a külvilág iránt közömbös embekek. 3. A szocializmusban sem természetellenes az egyéni ambíció — főleg, ha társadalmi szükséglettől alátámasztva létezik —, amely módosítani, javítani akarja egyéni, társadalmi helyzetét; amelybe egy amorf társadalmi munkamegosztás helyezte.

S itt már nem is csak egyetemi problémát érintenek. Nem akadályozhatja meg semmi, senki, hogy ez az egyéni és társadalmilag indokolt szükségszerűség — igenlést kapjon tagadás helyett. Ellenkező esetben ez is csalódáshoz vezethet.

Természetesen, nálunk már nem így vetődik fel a kérdés, hogy „a kunyhótól a palotáig”.

S nem hajtogatjuk az amerikai kartonszociológusok — „valamennyien felkerülhetünk a csúcsra, ha megvan az, ami ehhez kell” — lözöngjét, éppen ezek ellen küzdünk.

Joó Rudolf javaslatával egyetértek. Véleményem szerint is a KISZ-nek az ilyen szelek előállította viharba kell beállítania hajóját, hogy végre megtalálja önmagát. Reális és megoldható problémákat valljon magának, hogy a sikerélmény által újabb ösztönzők jöjsson.

Az egyetemi pedagógiának a tudatos ráhatás politikáját kell, hogy alkalmazza ebben a kérdésben is. Az ellentétnek két pólusa van s mindkettőnek aktív szerepet kell játszania.

A kollégiumi rendezvények jobb propagandája, a találkozó szervezése szintén követelmény. Úgy gondolom, már a viták is hozzájárulnak egy mindenki érintő erkölcsi katarzishoz, ami azért tűnik paradoxnak, mert az ellentét mindenki érzi, s napi tevékenységével újratermeli.

Természetesen önbecsapás lenne, ha azt hinnénk, hogy ez és a hozzákapcsolódó problémák, csak úgy hipp-hopp megoldást nyerhetnek. A szellemi réteg nagyobb hányada az automatizálásnak, a fizikai munkával szembeni megnövekvő „szellemi igényessége” az ellentétnek társadalmi és egyetemi szinten bekövetkező csillapodáshoz, végső soron közömbösítéshez fog vezetni.

Ilyen szempontból tehát a termelőerők fejlődésének — Joóval ellentétben — éppenséggel nem elhanyagolható, hanem domináló szerep jut. A probléma elég bosszúnak látszó idő alatt fog megoldódni, a feladatnak pedig nem a válaszbán, hanem az ellentét káros kilengéseinek a minimálisra redukálásában áll.

Az ellentét az egységesülés, a feloldódás követelményét támasztja önmagával szemben meginkább velünk szemben. De helyesebb, ha így fogalmazzuk: veled és velem szemben.

Dobozi István
II. elm. szakos hallg.

F. É.-nek válaszolva EGY SZÓ UTÁN KUTATVA — INKOGNITÓBAN

Két cikk ürügyén szeretnék két megjegyzést tenni. Indítóokom az volt, hogy a *Közgazdász-olvasók* népes táboraiban ne maradjon kérdőjel a cikkben felvetett problémákkal kapcsolatban. Nem szeretnék egyéni vitába bonyolódni a cikk írójával. Azt sem kívánom azonban, hogy általánossá váljon az a gyakorlat, hogy egy hallgató esetleg helytelen meglátásai elterjedjenek egy egész évfolyamon.

1. Az állami csoportmegbízott funkciójában nem tévesztendő össze a csoport által választott — vagy az első évben választandó — KISZ-vezetővel. Ha az állami cso-

portmegbízott a rá váró adminisztratív, tanulmányi munkán kívül aktivizálja magát a csoportmunka más területén is, az nagyon dicséretes. Egyébként az állami csoportmegbízott kijelölése nem „könyvvelitelt, iktatói” munkát végző hatáskörre szorítkozik, erről az oktatási rektorhelyettes szempontjai döntenek.

2. Az „Inkognitót” feleldező Forró Éva elsőéves hallgató. Ösztöndíjproblémáit nem ártana, ha előbb az illetékes előadóval beszélne meg, annál is inkább, miután matematikai vizsgája nem volt hibátlan!

Nyusztayné Dévai Katalin

— Ez a halom itt a nemzeti vagyon az a lészs a nemzeti jövedelem (Halász Géza rajza)

Hírek

Az elmúlt héten a Statisztikai tanszék értekezlet keretében vitatta meg a vizsgaidőszak során alkalmazandó vizsgáztatási módszertani technikai és szervezési kérdéseket.

Dr. Mundruczó György, a Statisztikai tanszék tanársegéde a közeljövőben egyhónapos romániai tanulmányúton vett részt.

Dr. Ay János adjunktus, december 21-én érkezik haza kéthónapos indiai tanulmányútról.

Bikics Istvánné dr., a Matematikai tanszék docense október 30 és november 23 között Párizsban járt, ahol anyagot gyűjtött az ipartelepítés matematikai módszereiről.

December 22-én egyetemünk aulájában, doktorrá avatási ünnepség lesz.

Vaszilij Matvejevics Ivancsenko, a Szovjetunió Állami Tervbizottságának főosztályvezető-helyettese december 11-én a Tanácssteremben nagy sikerű előadást tartott a szovjet gazdasági rendszer változásairól.

Dr. Szabó Kálmán, egyetemünk rektora december 11-én a bevezető kollégium keretében, az elsőéveseknek tartott előadást.

Az Ipargazdaságtan tanszéken új vizsgáztatási rendszert vezetnek be, melynek az alapja az úgynevezett modellprogramozási-módszer, mely szerint kétórás írásbeli keretében egy, a tananyag is meretén túlméretű logikus gondolkodási készséget is kiváló főkérdésre és további kisebb feladatokra kell válaszolni a hallgatóknak. A fenti kérdéscsoportot egy kérdőív tartalmazza. Az írásbeli során négy kérdőív kérdéseire kell válaszolniuk a hallgatóknak, s a kérdésekhez kétféle (elzigazgított) vagy információt adó, s ebből ki-folyólag ponttevővel járó) segélykérést kérhetnek.

Amennyiben az írásbeli sikerül, ez alapján a tanszék megajánlja a jegyet, s ha a hallgatóknak nem felel meg, jöhet a szóbeli...

Az egyetem szakszervezeti bizottsága értesíti az egyetem dolgozóit, hogy 1969. év első felére SZOT-bülfeljegyek kaphatók Mátrafüredre, Hévízre és Balatonfüredre. Jelentkezési határidő: december 23. Ugyazintén gyermekcentáljegyek igényelhetők Rőjkörműszárra és Kőszegre. Jelentkezési határidő: január 15. Részletes felvilágosítás az alapszervi felelősöktől kérhető.

Négy esztendő Amerikában

Mozaikok — emberekről, eseményekről

(II. rész)

Kora ifjúságom óta érdekelt az amerikai indiánok élete. En is Cooper „Börharisnyáján” nevelkedtem, s vártam az alkalmat az Egyesült Államok földjén, hogy megismerkedjek késői utódaikkal. Az alkalom sokáig nem jött. New Yorkban, s általában a keleti parton az ember csak múzeumokban találkozhat az indiánokkal. Színes tollakkal ékesített fejdíszek, csodálatos bőlybőrök, primitív szerszámok, nyakékek és tablókönvő képek, magyarázó szövegek emlékeztetnek rájuk a New York-i indián múzeumban. Vannak indián ajándékboltok is. Az ott kapható dísz tárgyak többségén azonban a tüzetesebb szemlélő könnyen felfedezheti a „Made in Japan” vagy „Made in Hongkong” feliratokat.

Többszáz kilométert kell utazni ahhoz, hogy egy New York-i lakos eljusson a közelebb fekvő néhány „minta rezervátum”-ba. Sok ezer kilométeres távolságot kell áthidalni a valószínű indián élet megismeréséhez. Az a 4-500 000 indián, akik ma mintegy 26 államban 200 rezervátumon élnek, az ország nyugati felén találhatók.

Megragadtam a kínálkozó alkalmat, amikor Új-Mexikóban az ottani Allami Egyetem egyik professzora felajánlotta, hogy elkísér néhány igazi indián rezervátumba. Nem oda, ahol a turisták és az indiánok kölcsönösen felfedezték egymást és a törzsfőnök a látogatóktól a község bejáratánál belépődíjat szed. Itt is látam. Ezeket a helyeket a belépődíj mellett külön összeget kell fizetni a fényképezésért, s 4-5 dollárért már egy család hajlandó teljes harci díszben lefényképezetni magát. Elmondták azonban, hogy a szükséges indián ruhadarabokat, fokszt, íjat a környékbeli játékboltokban szerzik be.

Több óras autózás után Új-Mexikó észak-nyugati részén érkeztünk az egyik olyan területre, amely megmaradt az indiánok számára. Elszórt településeken sárvisskókban él itt, néhány ezer családdal. A betonút a rezervátumon nem megy keresztül. A turisták csak nagy nehézségek árán juthatnak el belsejébe és csak a helyet jól ismerő személy társaságában érdemes beutazni.

Néhány tíz kilométeres autózás is már elegendő képet ad a rezervátum lakóinak életéről. A földbevájt sárkany-

hókat itt-ott lakásnak átalakított személyautók tarkítják. amelyek a tengelyükön néhány cölöpön állnak. Nyoma sincs a „rézbőrűek” harciasságának, s ha az ember jobban megnézi őket, nem is rézbőrűek. Arcuk színe inkább sárgás és az egyoldalú táplálkozástól erősen puffadt. Alkatuk itt-ott a mongolokéra emlékeztet.

Az életkörülmények rendkívül szegényesek. Nem szívesen engedik be a látogatót kunyhóikba. Egyszerűségeiket kifejezetten tiltakoznak ellene. Csak tolmácon keresztül lehet velük érintkezni. Angolul nem beszélnek. Kísérőm kintartó, meggyőző munkájának eredményeként az egyik jobb módú család hajlandó volt fogadni bennünket. A jobb mód abból állt, hogy saját kocsijuk volt (nem autó) egy lovuk, néhány szamaruk és kecskéjük. Emellett a család fő „mésodállásban” ialméréssel is foglalkozott. Méreg erős merikó pántikát árult nyomorgó szomszédainak borsos áron. Kunyhója abban különbözött a többiétől, hogy fa gerendákkal erősítették meg, bádog teje volt, s egy szabályos tűzhely is volt benne. Villanyvilágításról persze szó sincs. A rezervátum lakóinak a XX. század technikája csak nagyon gyereken jutott még el. Vendéglátónknál egy japán tranzistoros rádió képviselte csupán a mai Amerikát.

Kísérőm, aki egyébként az indián ügyek egyik szaktekintélye, elmondja, hogy ez a rezervátum, a jobbalk közé tartozik, s valamivel az átlag felett is van. Az indiánok 90%-a ilyen vagy ennél rosszabb körülmények között él. 60%-uk számára nem áll megfelelő ivóvíz sem rendelkezésre, mivel a fehér Amerika technika megfertőzte azokat a folyókat, patakokat, ahonnan ivóvizük származott.

A kunyhótól pár kilométerre viszonylag normális kinézésű, ablakos épület emelkedik, a rezervátum egyik iskolája (két iskola van összesen). A tanító ócsinos fiatal indián lány. Nem ebből a rezervátumból származik, a Navaho indiánok közül való tudatos, harcos indián, aki másutt is kaphatott volna állást, azonban életcéljának tűzte ki azt, hogy népe felemelkedéséért harcoljon. Néhány érdekes statisztikát említett az indiánok kulturális színvonaláról. Elmondta, hogy az átlagos indián gyerek mintegy 5 osztályt végez. Az

átadásával együtt határozottan törekedünk arra, hogy minél jobban kifejléssük hallgatóinknak a közgazdász pályához szükséges készségeit, itélő, mérlegelő, kombináló képességeit.

— Erjük el, hogy fiatal diplomásaink minél több konvertálható ismerettel rendelkezzenek és minél versenyképesebb szakmunkaerőkké válhassanak. Valamennyi felszólaló hangsúlyozta, hogy a férfi elők megvalósítása érdekében szükség van az intenzívebb oktatási formák alkalmazására, a készségfejlesztő diszciplínák súlyának a növelésére és a vizsgakövetelmények emelésére.

A Bizottság tagjai ezenkívül számos, jól hasznosítható tanácsal látták el egyetemünk vezetőit.

amerikai átlag 11,2 tanulmányi év. A probléma azonban nem egyszerűen a mennyiség hanem a minőség. Az indián gyerekektől negyed annyit nem lehet követelni, mint a hasonló korú fehér gyerekektől. Az iskolában szigorúan tilos az indián nyelv használata, s az azon való tanítás. Pedig a szülők és a gyerekek is csak ezt a nyelvet beszélik. Legálább 2 évig tart, amíg megtanulják az átlagos amerikai iskolák első néhány hónapjának anyagát. 3 év kell ahhoz, hogy a legprimitívebb fokot írni, olvasni megtanuljanak. Az indián kultúráról semmi nincs a tankönyvekben ezen a fokon. Amerika őslakói barbár, kegyetlen embereknek ábrázolják, akiket szükségképp ki kellett irtani ahhoz, hogy a fehér Amerikát megteremtse. Így módon érthető, hogy a tanuláshoz nincs különösen nagy lelkesedés, s tendkívül kevés a továbbtanulók száma.

Kísérőm ehhez még hozzátette, hogy tulajdonképpen a továbbtanulónak csak akkor lenne értelme, ha elmenne a rezervátumból, mert az ott lakók 75%-a egyébként is munkanélküli.

Az iskolánál szociográfus csoporttal is találkoztunk. Három elszánt szociológus töltött a területen néhány hónapot az

egyik alapítvány költségén. Legnagyobb meglepetésemre az egyik közülük magyar származású közgazdász, egyetemünk volt hallgatója.

Miután kölcsönösen meg egyeztünk abban, hogy milyen kicsi a világ, nagy érdeklődéssel hallgatom: „A rezervátum dolgozó tagjainak heti átlagos jövedelme 30 dollár alatt van, szemben az országos heti 130 dolláros átlaggal. Az átlagos életkor a területen 43 esztendő, szemben az országos 68 évvel. Négyezer annyian halnak meg dízenterióban, mint a fehér Amerikában. A fertőző közpífültgyulladás miatt, amely itt egy rendkívül gyakori betegség, a gyerekek csaknem fele rosszul hall. Sok a trachoma is, és ennek következtében számos indián vesztette el szemé világot. A trachoma a fehér Amerikában ismeretlen betegség.”

A hat hónapból, amit a rezervátumban kell tölteniük, három már letelt. A nyomoron, a betegségeken, az alkoholizmuson és a szenvedésen kívül a csoportnak sok más leírni valója nem is lesz. S a javaslatok? Azok nem érdekesek, hiszen pénz sincs rá és az indiánok konzervatívizmusa is hatalmas erő. A sötétség világa ez, nemcsak a villanyfény hiánya, hanem az évezredek kegyetlen babonák uralma miatt is. Ez lett tehát a harcos őslakókból. 14 millió indián élt Amerikában a mai becsülések szerint Kolumbusz idején. S ma? Fél millió szerencsétlen, elesett. A többségük emberi roncs. Egyik leg súlyosabb vívdönt ez a fehér Amerika múltja és jelene ellen.

(Folyt. köv.)

SIMAI MIHÁLY

A kollégiumi önkormányzatról

A Közgazdaságtudományi Egyetem fő célja, hogy hallgatóinak megfelelő szak-képzettséget nyújtson, hogy szilárd marxista ideológiai elmélettel rendelkezzen, sokoldalú közgazdászokat képezzen. Ebben nagy segítséget nyújthatnak a kollégiumok, hiszen itt

a hallgatók önállóan rendelkeznek saját idejükkel, energiájukkal, s főleg tőlük függ, hogyan tudják kialakítani a maguk közösségét.

Ennek természetesen feltétele az, hogy egyrészt a kollégiumoknak rendelkezniük kell olyan tárgyi feltételekkel, amelyek a kollégiumi közösség kialakítását biztosítják, másrészt elengedhetetlenül szükséges a tagság aktivitása, szervező munkája, öntevékenysége is. A tagság munkáját a diákbizottság hangolja össze, amelynek tagjai felsőbb évfolyamú hallgatók.

Olyan kollégiumokban, mint például a Makarenko, a Rudas László, a Veres Pálné utcai kollégiumok, biztosítva vannak egy erős kollégiumi önkormányzat feltételei. Ezzel szemben a XIII. kerületi Róbert Károly kollégiumban sincs a minimális feltételek megteremtése. Ehhez járul még az is, hogy ez a kollégium nem is egyetem kollégiuma. Az itt lakó első évfolyamosokat a következő évben már saját kollégiumokban

helyezik el, ahol a diákönkormányzat megvalósítható.

Milyen területekre terjed ki a diákönkormányzat munkája, feladata?

E felelősségteljes munka szabályait, tevékenységének főbb pontjait a tagság az egyetemmel közösen határozza meg:

1. A tanulmányi, politikai életet szervezi.
2. Eldönti, kik kerülhetnek kollégiumba; a kollégiumi szabályok ellen vétőket felelősségre vonja, esetleg ki is zárja.
3. Széles körű demokratizmust gyakorol a tagság és vezetők, valamint az egyetemi vezetőség viszonylatában.
4. A nem közvetlen kollégium kezelésében lévő, de a hallgatóság céljait szolgáló anyagi eszközökre fordítandó pénzerket egy részének felhasználásába való beleszólás. E pénzüsszeget a hallgatóság által igényelt kulturális, szociális szükségletekre fordítja.
5. A diákönkormányzat felelősséggel tartozik mind a taggyűlés, mind az egyetemi vezetőség felé.

A lehetőség, a keret adott, most már csak tartalommal kell megtölteni — és ez mindannyiunk dolga.

— ka —

TANSZÉKRŐL — TANSZÉKRE

Változások a matematika oktatásában

A matematika egyike azon tárgyaknak, melyek a legtöbb nehézséget okozzák a hallgatóknak. Tanulása, s a vizsgára való közvetlen felkészülés is feszített, intenzív munkát igényel. A képzés-korszerűsítés bevezetéséből adódó legtöbb változás itt is az első évfolyamot érinti, de a tanszéknek is gondot jelent a jövő évben induló népgazdasági tervező-elemző szak előkészítése. Dr. Szép Jenő, tanszékvezető egyetemi tanárt kértük meg, hogy tájékoztassa olvasóinkat a változásokról, a tanszék terveiről.

ELŐSZÖR LINEÁRIS ALGEBRA

— Az ideai elsősök egyetemi matematikai tanulmányaikat lineáris algebraval kezdték, nem az analízissel, mint elődeik. A módosítást indokolja, hogy a régebbi hat órával szemben az idén már az első félévben is csak heti négygyel rendelkezünk. Ez a lineáris algebra anyagának „leadásához” elegendőnek látszik, a második félévben sorra kerülő analízis viszont ilyen óraszám mellett mindenképpen zsúfol-

tá válik. Didaktikailag kedvező tehát, ha nem ezzel kezdene az elsősök. A csere egyébként nem okozott különösebb gondot, mert a matematikának egymástól független területeiről van szó.

FAKULTATÍV TÁRGYAK — ELSŐSÖKNEK

— A „rendes” előadásokon, szemináriumokon kívül két fakultatív tárgyat is beállítottunk. A Matematika I. elnevezésű a lineáris algebra előadásokon elhangzottakat tár-

gyalja részletesebben, helyet adva konzultációs kérdéseknek is. A Matematika II. pedig azt a különbözetet, pluszt adja, mely szükséges azok számára, akik jövőre népgazdasági tervező-elemző szakosok szeretnének lenni.

JEGYZETEK

— A lineáris algebra tanulását ebben az évben új jegyzetek segítik. Az egyik (Bevezetés a matematikai módszerekbe címmel) a halmozást, a matematikai logikát és a számítástechnika kérdéseivel foglalkozik, ehhez kapcsolódik a lineáris algebra jegyzet. Tanszékünk mindent megtesz a jegyzetproblémák elkerülése érdekében, néha azonban a kiadó az átfutási idővel késztülhözza számításainkat.

— A második félév elején az elsősök koncentrált képzést

kapnak. Ez azt jelenti, hogy — sűrített formában — átismételjük a hallgatóknak a függvények ábrázolását, technikai kezelését, s előkészítjük az analízis oktatás. Így több időnk marad az analízis fontosabb, gyakorlati részeinek tárgyalására.

A TERVEZŐ-ELEMZŐ-SZAK

— A tero-matematika szak utóda, a népgazdasági tervező-elemző szak bővül néhány fakultatív és alternatív tárggyal, melyek harmadévtől kezdve a speciális érdeklődés hasznosságát, kibontakoztatását hivatottak majd szolgálni. Így képzésünk új, gyakorlati elemekkel gyarapszik. Távollabbi területek pedig az, hogy e szak legkiválóbb hallgatói olyan kutatócsoportot hozzanak létre, mely nemcsak a legfejlettebb matematikai módszerek alkalmazására képes, de azok továbbfejlesztésére is.

Kurtán Lajos

Rólunk van szó

A Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Bizottsága dr. Timár Mátyas, a Minisztérium elnökhelyettese vezetésével 1968. december 11-én, többek között tárgyalta az egyetemi reform kérdéseit és új három éves (1969—1971) kutatási tervünk főbb célkitűzéseit. A Bizottság helyeselte egyetemünk elgondolásait és támogatja azok megvalósítását. A felszólalók egyöntetűen helyeselték a kétféle szakosítást és az új szakágazati rendszert, vagyis a funkcionális jellegű szakosítás bevezetését. Emellett különösen hangsúlyozták még a következőket.

— Az elméleti-ideológiai képzés színvonalának emelésevel együtt erősítsük oktatásunk gyakorlatias jellegét.

A szükséges ismeretanyag

átadásával együtt határozottan törekedünk arra, hogy minél jobban kifejléssük hallgatóinknak a közgazdász pályához szükséges készségeit, itélő, mérlegelő, kombináló képességeit.

— Erjük el, hogy fiatal diplomásaink minél több konvertálható ismerettel rendelkezzenek és minél versenyképesebb szakmunkaerőkké válhassanak. Valamennyi felszólaló hangsúlyozta, hogy a férfi elők megvalósítása érdekében szükség van az intenzívebb oktatási formák alkalmazására, a készségfejlesztő diszciplínák súlyának a növelésére és a vizsgakövetelmények emelésére.

A Bizottság tagjai ezenkívül számos, jól hasznosítható tanácsal látták el egyetemünk vezetőit.

De ezek is Mi vagyunk...

A mikor leültem írni, kiderült, nem is olyan könnyű ez a feladat: beszámolni a külker 11/2-es alapszerv munkájáról. Ha felsorolom a KISZ-munkatervünk lényeges pontjait, azzal legfeljebb a csoport munkaszellemét körvonalazom, de nem jellemeztem a hangulatát, összességét, és baráti viszonyait.

Ha csak a közös szórakozásainkról írnék, megint nagyon hamis lenne a kép, hiszen az utóbbi időben ezek a minimálisra csökkentek, mert fejünk felett nagyon megszorodtak a tennivalók.

Ha ennek megfelelően csak a tanulással kapcsolatos problémáinkról írnék, azt mondanék, ne sírunkozzom...

Nálunk valóban kollektíva a csoport, nincsenek klikkek, és nemcsak a szemináriumokon látjuk egymást.

A politikai órákat például sajátos módon nem az egyetem, hanem egy-egy csoport-társunk lakásán tartjuk, szombat délelőttönként. Ezeket a látogatottság általában kielégítő, 80—90 százalékos. Témáinkat a legkülönbözőbb tárgykörökből vesszük. Így beszélünk aktuális politikai kérdésekről, a nyugati diákmozgalomról és az azokat átható filozófiai-ideológiai irányzatokról, a különböző

kábitószerekről és azok használatának társadalmi okairól, valamint egészségügyi és társadalmi hatásairól. — Minden alkalommal felkészül valaki a témából, kiselőadást tart a társaságnak, majd azt vita követi.

A csoport saját kezdeményezésére alapján elvállalta, a Veres Pálné Gimnázium két osztályában az ún. KISZ-fórum vezetését.

Persze, foglalkozunk a tantárgyakkal is oly módon, hogy pl. a statisztika tanszékéről kértünk valakit, korreptálja a csoportot, hiszen úgy felünk ettől a tárgytól, mint...

Közös mozi- és színházlátogatások szerepelnek programjainkban, bár az utóbbi időben ezek elmaradnak, sőt még kirándulni sem tudunk elmenni — pedig a tavalyi két több napos kirándulás emléke nagyon csábító volt —, annyi a tanulnivaló.

Talán nem félzök, ha azt mondom, ez a félév olyan volt eddig nekünk, mint tavaly a vizsgaidőszak. Óraszámunk nem csökkent a tavalyihoz képest, de a követelmények, a kötelező irodalmak hatványozódtak. Kiszámítottuk, ahhoz, hogy nem jól, nem elmélvedve, csak éppen megismerve az

anyagokat, napi 10 óras tanulás szükséges. Gyakran még a vasárnapot sem lehetett másol, csak tanulással tölteni.

Lehetőségünk van elővizsgára, de igazán nem tudjuk, mikor fognak készülni rá. (Azóta már levizsgáztak. — Szerk.) Időponti ütközés van a nyelvi stúdiószámolók és a zárthelyik között.

Minden napra megvan a kötelező tanulnivaló, szemináriumokra kell készülni, mert egy tanár sem hiszi el becsületeszóra, hogy elolvastuk a kötelező irodalmakat.

Ök erről kétséget kizáró módon meg akarnak győződni — így aztán filozófiából és politikai gazdaságtanból is dolgozatokat írtunk.

Problémát jelent nekünk, hogyha végre be tudunk menni a nyelvi stúdióba, ott vagy helyet, vagy szalagot nem kapunk. (Persze, előfordul, hogy mindkettőre hiába várunk.) Ezek után természetesen tarthatjuk a sokat szidott „viselkedésünket”, azt,

hogyha valaki végre: helyet is, szalagot is tud magának szerezni, akkor onnan nem áll fel addig, amíg le nem körmölte az anyagot.

(ez csak órák kérdése), és az-

Kedves Olvasónk

Minden kedves előfizetőnket ezúton értesítünk, hogy a mostani számmal lejárt az évi előfizetésük. A küldött leveleink és előfizetési szelvényeink alapján újabb megrendeléseiket legkésőbb január 10-ig juttassák el hozzánk. Az előfizetési díj: 12.— Ft. Új előfizetőink az egyetem 161 756—70 egyszámúra, amely postahivatalban előfizethetnek lapunkra.

Nappali hallgatóink a csoport vezetőinél szintén január 10-ig rendezhetik előfizetésüket.

Egyetemünk dolgozói, tanárai a tanszéki terjesztők útján kérhetik az előfizetési meghosszabbítását.

B. J.

Hogyan vizsgáznak más egyetemeken?

VIZSGA ELŐTTI ŐRJÁRAT

Itt a vizsgaidőszak. Minden diák réme, legnagyobb ellenfele. Ilyenkor dől el, hogyan hasznosította az elmúlt félévben tanultakat, milyen eredménnyel vívja meg csatáját a sokezer-nyi órával tananyagjal...

De nemcsak nálunk kerül e téma a most következő másfél hónapon az érdeklődés középpontjába, hanem a többi egyetemen is.

★ ★ ★

Náluk hogyan készülnek a diákok? Milyen volt az egész félévi terhelésük? Milyen hosszú a vizsgaidőszak? Készülnek-e reformintézkedésekre? — Ezekre a kérdésekre kerestünk választ, hogy — bár az összehasonlítást egyértelműen több okból is megoldhatatlan — betekintést kaphassunk a többi egyetem hallgatóinak tanulmányi munkájába.

EÖTVÖS LÓRÁND TUDOMÁNYEGYETEM TERMÉSZET-TUDOMÁNYI KAR

Dr. Szabó Kálmán dékán-helyettes fogad a természettudományi karon. Kész-séggel válaszol feltett kérdéseimre:

— Karunkon az I—III. évfolyamon átlagosan 36—37 a heti óraszám. Ebben a félévben a vizsgaidőszak december 16-tól január 20-ig, az utóvizsgaidőszak január 21-től február 3-ig, a dékáni és rektori utóvizsgaidőszak február 4-től március elejéig tart. A fent említett évfolyamokon a karunkra legjellemzőbb matematika-fizika szakon a hallgatók átlagosan hét vizsgát

(közötte egy szigorlatot) tesznek, s még 5—6 gyakorlati jegyet kapnak a félév végén. 1969-től azonban a tervezett reformintézkedés szerint a heti óraszámot 26—27 órára, a vizsgák számát pedig az öt félév alatt 10—12-re csökkentjük. Ez természetesen a gyakorlati jegyek számának további növelését (átlagosan félévenként 8—10-re) jelentené.

— Ez az intézkedés nem veszélyeztetni az egyetemi önállóságot, s nem „középvárosítja” majd a hallgatókat?

— Szerintünk nem. Viszont feltétlen elősegíti a mind igazságosabb elbírálást, s legfőbb problémánkat: a hallgatók folyamatos évközi tanulását.

MŰSZAKI EGYETEM ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI KAR

Az építésztechnika kar munkájáról Teőke László, a kari dékáni hivatal vezetője adott tájékoztatást:

— Nálunk az átlagos heti óraszám 36 óra tehető, amely 50—50 százalékban oszlik meg elméleti és gyakorlati foglalkozások szerint. A II—III. évfolyamon átlagosan 6 vizsga (kollokvium) és 7 gyakorlati jegy kerül a hallgatók indexé-

be. A vizsgaidőszak egyetemünkön január 1—31-ig tart, amelyet két hét utóvizsga, illetve újabb két hét dékáni utóvizsgaidőszak követ. A következő félévet február 17-én kezdjük.

— A mi egyetemünk terhelése azonban — folytatja Szőke elvtárs — véleményem szerint semmilyen más egyetemmel egyértelműen össze nem hasonlítható. Hallgatóink hetenként még 25—30 órát töltnek otthoni rajzmunkával, s az ehhez szükséges tervezéshez, helyszíni szemléhez anynyi szabad idejük rámeleg, hogy az évközi folyamatos tanulás problémáit a nálunk nem is lehet téma. A sok gyakorlati jegy és kollokvium pedig olyan komoly igénybevétel jelent, hogy a nálunk elért átlageredmény legalább egy egész jeggyel „többet ér”, mint bármely más egyetemen. Ezt bizonyítja, hogy egyetemünkön a kitűnő rendű hallgató a fehér hollónál is ritkább, s a legutóbbi 15 évben összesen 10 hallgató végzett vörös-diplomával. Oktatási rendszerünknek jónak tartjuk, s ezért a közeljövőben érdemleges változtatásokat — saját elhatározásunkból — nem is kívánunk tenni.

— A nagyszámú vizsga és gyakorlati jegy miatt pedig — fűzi hozzá Toldi elvtárs — nálunk gyengébb az átlageredmény, s bizony igen sok a „baleset”. Évfolyamonként és félévenként átlagosan a hallgatók 70 százaléka utóvizsgára kényszerül... Ez viszont — szerintünk — nem jelent színvonalcsökkenést, sőt. Eddigi felmérések bizonyítják — hosszabb idő távlatában — hogy az egyetemi évek kitűnőségei, nagy átlagosan, az életben kevésbé állták meg helyüket... Úgy érezzük, hogy egyetemünkön igen magasak a követelmények s ezért — saját elhatározásból — oktatási rendszerünkben érdemleges változtatást nem kívánunk tenni.

GÉPÉSZMÉRNÖKI KAR

A kari dékáni hivatal vezetője, Toldi István ad választ a jövő gépészmérnökeinek munkájáról:

tösen kedvezőtlen, sem edzeni, sem versenyezni nem tudnak. Noha ez csak átmeneti állapot, az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy ebben nem annyira az egyetem, mint inkább az Asztaliteniszező Sport Szövetség bürokratizmusa marasztalható el.

Mindezek után érthető, hogy a sok asztaliteniszezni vágyó elsőévesek lelkesedése lecsökken — nem szólva a jól felszerelt egyesületekből átkerülő versenyzőkről. Mi azonban, akik szeretjük ezt a sportot és játszani akarunk, minden tőlünk telhetően elkövetünk, hogy változtassunk a mostani körülményeken, s e népszerű sportág iránt minél szélesebb körben felkeltjük az érdeklődést.

KOSÁRLABDA

Lezajlottak az egyetemi kosárlabda hazibajnokságok. 14 csapat nevezett be és a legjobb négyig, kieséses-rendszerben folytak a küzdelmek.

A döntőben körmérkőzés játszott a belker IV., ipar III., belker II. és külker II. csapata.

A sok izgalom mellett nagyon jó kosárlabdát és néhány kiemelkedő egyéni teljesítményt is láthattunk. A belker II. gárdája — Kárársz és Várszegi vezetésével — sorra győztesként vette az akadályokat és a belker IV. ellen

67:55; az ipar III. ellen

45:37 arányban nyert. A legfegyelmesebben védekező együttes a döntőn igazolt: a kitűnően játszó külker II. ellen is győzött 61:57-re. Sikerük teljesen megérdemelt, minden mércsén szervezeten, taktikusan játszottak és a kritikus pillanatokot is sikerrel vészték át.

Bajnokcsapat tagjai: Kárársz János (5 mérkőzésen 125 pont), Várszegi András (79), Dömötör Pál, Kiss Péter, Szenténni Péter, Institorisz András, Letanócsky Endre, Emőd Pál, és Harcsa István.

A mérkőzések során ki-tűntek még: Hatházi, Reigl, Boczkó (külker II.), Snád, Rákosi (belker IV.), valamint Mészáros és Halassy (ipar III.).

A 2—3. helyet eldöntő belker IV.—külker II. találkozó, lapunk zártáig még nem játszották le.

— Iantai —

— II—III. éves hallgatóink heti óraszám 36—37-re tehető. E félévben átlagosan 5 kollokvium és 3 gyakorlati jegy kerül az indexükbe. A vizsgaidőszak a mi karunkon is az építésztechnika karhoz hasonló határidő szerint zajlik. Hallgatóink terhelése véleményem szerint sem hasonlítható más egyetemekéhez, ugyanis nálunk már az első évfolyamtól kezdve a rajzfeladatok rendszeres elkészítésével a hallgatók külön produktumokkal bizonyítják rendszeresen és visszatérően felkészültségüket.

— A nagyszámú vizsga és gyakorlati jegy miatt pedig — fűzi hozzá Toldi elvtárs — nálunk gyengébb az átlageredmény, s bizony igen sok a „baleset”. Évfolyamonként és félévenként átlagosan a hallgatók 70 százaléka utóvizsgára kényszerül... Ez viszont — szerintünk — nem jelent színvonalcsökkenést, sőt. Eddigi felmérések bizonyítják — hosszabb idő távlatában — hogy az egyetemi évek kitűnőségei, nagy átlagosan, az életben kevésbé állták meg helyüket... Úgy érezzük, hogy egyetemünkön igen magasak a követelmények s ezért — saját elhatározásból — oktatási rendszerünkben érdemleges változtatást nem kívánunk tenni.

ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM ÁLTALÁNOS ORVOSI KAR

Ezen az egyetemen már lényegesen nehezebb a dolgom. Itt — mint hamarosan tudomásomra hozzák — kötelező „streng” uralkodik. Vagyis hosszú utánjárás, és bonyolult különengedélyek nélkül az illetékeseknek tilos nyilatkozni. Az általános orvosi kar egyik „illetékeséhez” mégis sikerült bejutnom. Magánemberként az általános — tanrend szerint is feltüntetett — adatokat készségelemmel rendelkezésemre bocsátja, s a száraz adatokhoz udvarias magánvéleménnyel is szolgál.

Tehát a kért adatok: a heti óraszám a II—III—IV. évfolyamokon 32—35 órát tesz ki, ebben a félévben ezen évfolyamokon a hallgatók (8 éves az egyetem) 3—4 beszámoló (kollokviumnak felel meg) és 1—2 szigorlatot tesznek le. Ehhez járul még a harmad- és negyedév után kötelező négy hét kórházi gyakorlat. A vizsgaidőszak december 21—január 25-ig tart, amelyet az utó-

vizsgaidőszak követ. (Féléves beszámolók nem kötelezők, de az ösztöndíjba beszámítanak, ezen beszámolóból utóvizsgát nem kell tenni, év végén e nélkül is szigorlatozhatnak a hallgatók.)

S következő az „illetékes” magánvéleménye, amelyet néhány megkérdéztett orvostanhallgató is készséggel megerősít: „Ez az egyetem az, ahol a legkisebb a más egyetemekkel való összehasonlítási lehetőség. Az orvosnak ugyanis nem lehet hibáznia, tudni kell! Hízen emberéletről, az emberek gyógyításáról van szó. Aki erre a pályára szánja magát, hatalmas feladatot vállal, amelyet a száraz adatok megközelítőleg sem tudnak hűven tükrözni. Ezt a feladatot, s a hivatás kívánata áldozatát a hallgatók általában időben átérzik, s ennek nagyjából meg is felelnek.”

S mindezek után — a teljeség kedvéért — álljon itt néhány adat a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemről is: Ahogy Gergely István elvtárs, az igazgatási titkárság vezetője készséggel kiszámolta: a II—III. évfolyamon a heti óraszám 26,8 óra, s átlagosan 5—6 kollokvium és 1—2 gyakorlati jegy kerül a hallgatók indexébe.

S a sokat vitatott vizsgaidőszak december 16-tól január 18-ig tart, amelyet a három nap rektori szünet követ.

★ ★ ★

Orjáratunk végére értünk. A száraz adatokat megpróbáltuk vázolni. Összehasonlítani, messzemenő következtetéseket levonni ezekből rendkívül nehéz. Aki vállalkozik rá, tessék!... PONGRÁCZ GYÖRGY

A sportközgyűlésen hallottuk

Molnár Sándor tanszékvezető közgyűlési beszámolóját tartja (Foto: Kádár)

A KÖZGAZDASÁGI SC, egyetemünk sportklubja, december 4-én tartotta az évi közgyűlését. Ezt megelőzően 2-án a klub vezetősége értekezletet tartott, melyen előkészítették a tanácskozást, s megtárgyalták a szabálymódosításokat.

Az elnökségben változás történt. Dr. Szikszai Béla helyére, aki megvált az egyetemről, dr. Józsa Ödön került. Az agitációs és propagandás munkák irányítását Forró Éva elsőéves hallgató vette át.

A közgyűlésnek két napirendi pontja volt: Az évi munkák ismertetése, valamint a szabálymódosítás.

Molnár Sándor, a Testnevelési tanszék vezetője beszámolójában ismertette az egyetemi sport helyzetének javítása érdekében hozott határozatokat. Mint mondotta

az MTS budapesti és IX. kerületi tanácsa jelentős anyagi támogatásával segítette az egyetemi sportéletet. Egyetemünk Pártbizottsága elvi irányítóként foglalkozott a sportklub problémáival.

A KISZ-bizottság sportfelelőshálózata is gyakorlati segítséget nyújtott, főleg a tömegsport rendezvények szervezésében. E jelentős támogatás mellett természetesen nagy feladat hárul a klub vezetőségére — mondotta. — A tervek kialakításakor figyelembe kellett venni az egyetemen megvalósult és megvalósítandó reform során felmerült igényeket és lehetőségeket. Összhangot kellett teremteni az oktatás új formája és a sporttevékenység kiszélesítése között.

Ezután vázolta az elnökség tevékenységének fontosabb feladatait: 1. Megfelelő kap-

csolatot kell kiépíteni az elnökség és a szakosztály között.

2. A legszükségesebb sportlétesítmények biztosítása, mert az ilyen jellegű — eddig is kielégítetlen igények — jelentősen növekedtek. 3. Az agitációs munka kiszélesítése. (A klub kérte a „KÖZGAZDÁSZ” segítségét, az eredmények, versenyek ismertetését, az egyetemi sport publikálását. A kérdés jogos. Igérjük, hogy lehetőségeinkhez képest ennek eleget teszünk. — SZERK.). 4. A sportlehetőségek biztosításán túl segíteni a hallgatókat, sportolókat tanulmányi feladataik elvégzésében, és a sportoktatásban és nevelésben keresztül beleilleszkedni az egyetem életébe. (Sajnos a munkált akadályozták a délutáni órák és a mostoha létesítményhelyzet. A kettő összefügg egymással, mivel a bérelt létesítmények csak meghatározott időben állnak rendelkezésünkre.)

Beszámolójában Molnár elvtárs örömmel szolt az egyetemi sportolók pályán tanúsított sportszerű magatartásáról;

fegyelmi vétség az utóbbi időben nem volt. Az edzések látogatása körül viszont még mindig sok a probléma.

A TUDOMÁNYOSAN MEGALAPOZOTT SPORTOKTATÁS, a sportélet fejlesztésének lényeges feltétele. Az egyetem edzői képezik magukat, lépést tartanak a fejlődéssel. Tehát nem az oktatáson múlik a siker. A leginkább gátló tényező a szabadtéri pálya és a megfelelő tornaterem hiánya.

Az új kollégium építése remélhetőleg megoldja ezt a problémát, ugyanis a Ki-

nizi utcai kollégiumhoz egy tornacsarnok is épül majd.

Továbbiakban Molnár elvtárs tájékoztatást adott a szakosztályok tevékenységéről, s hangsúlyozta a legfontosabb tennivalókat, melyekből néhányat szeretnénk megemlíteni:

— Még több társadalmi aktivitást kell foglalkoztatni a szakosztályokban, a végzősök helyére időben kell újakat beállítani.

— Az NB-s szakosztályok fokozott munkával, az utánpótlás nevelésével törekedjenek a színvonal emelésére, s az elért szint megtartására.

— Az egyetem vezetőségétől még több támogatást kell kérnünk. Ezen keresztül is biztosítjuk a jobb sportolási feltételeket.

A közgyűlés célja volt a sportolók tájékoztatása feladataikról, kötelességeikről, valamint a szakosztályok tagjainak bemutatkozása, ugyanis az elsőöklökkel jelentősen bővült a sportolók létszáma. Felvetődött egy olyan javaslat is, hogy a vizsgaidőszak után sportkarnevált rendez a klub. Reméljük ez az ötlet sem merül feledésbe és találkoznak februárban a karneválnal

A fennálló — nem is kevés — hiányosság megszüntetésére tett intézkedésekről azonban a vártnál kevesebbet hallottunk. Reméljük azonban, hogy a gyakorlat ezt a hibát is pótolja majd, s egyetemi sportunk az elkövetkező időszakban számottevően előre lép.

F. E.

Miért süllyed a szakosztály?

A „Közgazdász” korábbi számában „S. O. S.” süllyed egy szakosztály” címmel cikk jelent meg, melynek szerzője valósággal megkondgatta a vészharangot — egy valóban jobb sorsra érdemes — szakosztályért.

Négy hónap tapasztalatai alapján (elsőéves vagyok, egyesületi versenyző voltam, s itt, az egyetemen is folytatni szeretném az asztalitenisz), mégis hozzászólnék, mert az említett cikket eléggé egyoldalúnak éreztem.

A helyzet távolról sem olyan kedvező, mint a cikkből látszik — elsősorban a teremlehetőségekről pár szót. A cikk írója talán azért találja mindezt kitűnőnek, mert szerinte több lehetőség is van a játéknál: a folyosó, ahol a világitás nem kielégítő, vagy az aula, ahol az állandó jövő-menők zavartják a koncentrált játékot! A tornaterem ugyanis foglalt,

vagy a játékosok előadásán vannak stb.

Ami valóban a legfőbb pont, hogy a szakosztálynak nincs edzője. Pedig tapasztalt irányító nélkül aligha képzelhető el igényes, az egyéni képességek kibontakozását elősegítő edzés, s ennek következtében nincs biztosítva a játékos fejlődése, a távlati eredmények elérése sem.

A bajnokságok időpontjáról a játékosok az esetek többségében csak az utolsó pillanatban értesülnek, s így érthető, hogy egyéb elfoglaltságuk miatt nem mindig képesek kiállni.

Kevesebb embert érintő probléma, az egyesületi versenyzők átigazolása. Miután az egyesületekből való kiigazolás megtörtént, de az egyetemi szakosztályba való átigazolásuk még nem, helyzetük megliche-

Földvári Ilona leütés közben

Prof.: ... szép, szép, és ennél többet nem tud nyújtani? ...

extREM Esetek

— Lehet-e a pajzstetűnek pajzsmirigy-túlzása?
 — Milyen lehet az öreg Filozófus, ha már a fia is ilyen visszataszító?
 — A hétfejű sárkányt Szent György pénzügyminiszter devalválta ...
 — A menzai sorban a déli harangszó után menzavargások törtek ki ...
 — Az előjövendő nyárról Mr. State-nak, a nemzetközi súlyemelő-szövetség kedves, idős elnökeinek szavai jutnak eszembe, aki a sikeres kísérletek után a VB-n mosolyogva mondogatta, kissé törve a magyarit: „A djákorlót jó ...”

SZEMELGETÉS VITAKÉRDÉSEKBŐL:
 — KISZ-e a KISZ?
 — Ha igen, miért nem?
 — Milyen legyen az eszményi KISZ-tag?
 — Van-e ilyen? (Persze, a kérdezőn kívül...)
 — Hogyan szervezzük? (És ugyan mit?)
 — Miért nem marad időnk szervezni, hiszen olyan szépen, jól, hosszan megvitattuk, hogy hogyan is kellene?
 — Már megint miről kéne vitatkozni?
 — Módosult a mondás: gondolkodom, tehát vagyok helyett — vitatkozom, hogy elhiggyék, hogy szükség van rámm? ...
 — Hány világot kell még ma megváltanom?
 — És főleg mi helyett tehetném ezt?
 — Miért vitatkozunk?
 — Miért nem vitatkozunk arról, hogy vitatkozunk-e arról, hogy vitatkozunk?
 — Miről is vitatkozunk egyáltalán?
 — És végül: miért néznek itt minket vitatkozás ürügyén extrém esetnek? ...

— Kép szöveg nélkül

Sz. I. J.

Kockázat és kiegyenlítés

A biztosításügy a pénzügyi tárgyak keretében már több év óta tantárgy egyetemünkön, így valószínű, hogy a végzős pénzügy-szakosok tudnának a biztosításról legtöbbet mondani. A biztosítás, azonban, noha kétségtelenül pénzügyi kategória, mégsem korlátozódhat csak a pénzügyekre, mivelhogy a biztosítás a kockázatra épül, a kockázatot pedig a gazdálkodás feltételeiből, körülményeiből ered. Így a kockázatot is, a biztosítás is átszövi az egész népgazdaságot, a termelés, a szállítást, az értékesítést és a fogyasztás folyamatát egyaránt.

Akármiilyen szakos hallgatóról legyen is szó, nagy figyelmet érdemel a biztosításnak — közgazdasági életünk e növekvő jelentőségű kategóriájának — behatóbb tanulmányozása.

Kétségtelen, hogy a közgazdászok egyik legfontosabb feladata az újratermelést növelő tényezők vizsgálata és a hatékonyabb tényezők érvényre juttatása. Ennek azonban másik oldala is van. A bővített újratermelés elképzelhetetlen egyszerű újratermelés nélkül.

Viszont már az egyszerű újratermelésnek is az a feltétele, hogy a termeléseszközökben bekövetkezett károkat, veszteségeket a társadalom legalább azonos szinten pótolja.

A károk fajtái többféleképpen lehetnek. Például állandó és visszatérő jellegű veszteségek, mint a selejt és hulladék-képződés, amely a vállalati költ-

ségek keretében elszámolható és fedezhető terheket jelent.

Lehetnek véletlen eredetűek, amelyek ugyan egy-egy termelőegység életében nem gyakoriak, bekövetkezésük azonban népgazdasági szinten meghatározott valószínűséggel bír. Ilyenek a tűz, robbanás, árvíz, jég, fagy stb. károk.

Ez utóbbiakra a vállalatok, gazdasági egységek nem képezhetnek saját tartalékokat, de ez nem is volna célszerű. Mégpedig azért, mert a bekövetkező károk nagyságával arányos saját tartalék a gazdasági egység pénzeszközeinek befagyasztását jelentené, a kár pedig mindenképpen a vállalat, a gazdaság mérlegeredményét csökkentő tényezőként jelentkezne. Ilyen megfontolások alapján a nagyobb kárlehetőségekre mikroökonómiai szinten tartalékok képzését célszerűtlen és lehetetlen is. Abból kiindulva azonban, hogy az egyes kárlehetőségek makroökonómiai szinten és bizonyos hosszabb időszak alatt meghatározott valószínűséggel, állandóságot mutatnak, lehetővé válik, hogy a társadalom szervezett módon gondoskodjék az ilyen esetleges károk célszerű kiegyenlítéséről. Ez a biztosítás.

A biztosítással szorosan összefüggő követelmény a kármegelőzés, következtetésképpen a biztosítás és a kármegelőzés mindenkor együttesen funkcionál.

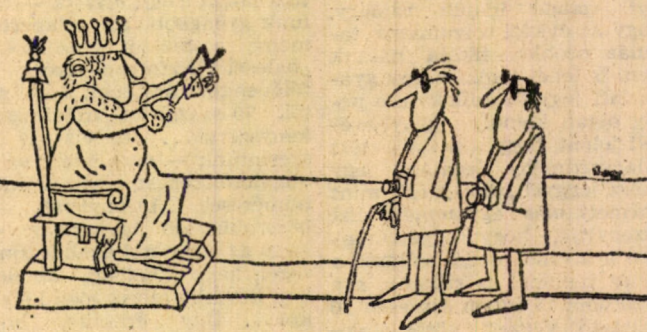
Tehát helyüknek, szerepüknek, jelentőségüknek ismerete tehát mind a gyakorlati, mind az elméleti közgazdászok számára egyaránt fontos.

Rákosi Zoltán és Nyúl János IV. éves belker. hallgatók

Közgazdász szerelem

Szeretlek
 mint a munkások szeretik a munkabért
 Kivánlak
 mint tőkésék áhítoznak a profitért
 Kellesz nekem
 mint munkának a jó technikai felszereltség
 Gyere hozzám
 ne növeljék az álló és forgóalap igényt
 Lelked
 mint a tervszerű arányos fejlődés hasonmása
 Tested
 akár a mezőgazdasági és ipari termelés aránya
 Szerelmünk borus napjai eltűnnek
 mint ahogy rothad és halódik a kapitalizmus
 Már nem sírsz
 látod minden viszonyban változik a mechanizmus
 Boldogan nevelsz,
 mint eleven munka ragyog a produktív szférában
 Átölelsz
 így egyesülnek a világ proletárjai az alkotó munkában

T. R.

— Kép szöveg nélkül

Az egyetemi udvarlás négy képlete

Az ismérvekbe sűrítetteket alapos kutatómunka előzte meg!

I. Vonalfűtés. Tart az egyetem kapujától a bérletes utazást biztosító közlekedési eszközön való együttes zötyögés ideje alatt. (Néha tovább, ilyenkor a fő téma az áltéma bal oldalán magyaráz.)
 Végződhet: presszóban, elköltözésben, összeköltözésben, opelos manusz megjelenésében. Zavaró körülmény: a csúnya barátnő.

II. Sűgő-bűgő jó vagy nálam. Helye: előadás, szeminárium, gyakorlat. Ajánlott az előadás!
 Tart egy félétől nyolc vagy tíz féléig. Nyúlfarknyi szüneteket lehet tartani. Végződhet: az óra végén, rendszeres hiányzásban, legritkábban figyelésben, gyakorta hülye fráter közbejöttén, aki az áltéma mellé ül.

III. Eszfitogató cserebere. Helye: könyvtár, folyosó, hagyjuk-őket sarok. Tart, a tudományok minimum-határát.
 Végződhet: az érdeklődés elmúlásában, időhiányban, isteni szikrában, okosabb krapek felbukkanásában.

IV. Az első három összesítve, másnéven paucser munka. Jellemző: egy harapás neked, egy nekem; illetve többnyire az unalom.
 Végződhet: tragédiában (jeggyűrű) vagy az egyik egyszerűbb eset felé való leépülésben.
 Uram bocsá! A kibukást egy előfordulás tényezői közé sem vettem fel. Az első három szoros kapcsolatban áll egymással, de ez nem jelent semmit.
 Aká tud jobbat is, az szájhős!

T. L.

APRÓHIRDETÉSEK

Állás, Sarki virágáros keres szálizg számolni tudó, kimaradt vagy kibukott egyetemistákat ide nyomonkára. Jelentkezés írásban a Búfelejtő előtt de.: 10—11 óráig, minden másnap.

Oktatás. Garantáltan jó társaságban nevelkedett egyetemista tolvajnyelvre megtanít, vizsgálatra felkészít. Tel.: 4/5—8/10.

Felhívás. Felhívom barátaim figyelmét, hogy holnap házi-bulit rendezek. Pityu.

Jármű. Egyéves, garázsban tartott gólyalábamat bicikli-pumpára cserélem. Anyagbeszerző. Munkaidőben: Puskin-mozi, bal oldali zsöllye, 3. sor, második szék.

Vizgázott, üzembépes, 4 személyes szánkó közületnek jutányos áron eladó. „Itt a tél” jellegére a tízfórási szünetben a búfénél várom az érdeklődőket.

Vegyes. Elcserélem 62 kg-os menyasszonyomat elsős diámmal jegyzetért. 87. csoport csíkos inges fiú.

Tavalyi puskámat érdeklődő vadászok eladnám. „Bevált” jellegére a portánál elhelyezett hirdetőtáblán.

Lakás. Kivégzett egyetemista keres azonnali beköltözésre csendes, romos villát. „Békés vagyok” jellegére a Városmajorban éjtél után.

Intelligens, 20 éves, 172 cm magas, barna, matematikát szerető, jómódú családból származó hajadonnak ágyat albrletbe kiadok: megegyezéssel. Este a Pipacsban vagyok.

Ingatlan. Elcserélem tők-magra, vagy olcsón eladom —0,1 n.-öl állóhelyemet a reggeli csúcsforgalom idején a 63-as villamoson. Jelszó: „Sürnürbzpielerme!”.

Házasság. Kicsapongó fiatalember keresi pénz hiányában félfüllő, de gazdag nő társaságát. „Férj nem akadály” jellegére a tisztesség határára.

Szabad idővel nem rendelkező férfi keres kerítőt, aki házasság céljából összehozná filmszínésznővel. Kávétőzöm van. Azonnal jövök: csak leföltöm a hátralevő két hónapot.

— Tormai —

ROKOLGATÁSZ

A Marx Edező Közgazdaságtudományi Szövetség lapja
 Megjelenik kéthetenként a tanuló évi időszakra előző feladatok elvégzésétől
 Főszerkesztő: Kincse György
 Szerkesztőség: Budapesten, IX. Dimitrov tér 8.
 Telefon: 196-6507138
 Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat, Szikra Lapnyomda.

A nyelvi körökről

Szomorú tény, de igaz, hogy a nyelvi kör rendezvényeket meglehetősen nagy érdeklődéssel kíséri hallgatóink részéről, pedig a szervezők igen lelkesen dolgoznak. Talán a propaganda nem megfelelő, vagy hallgatóinkat nem érdeklik a nyelvek eléggé?

Szécsi Gábor, a nyelvi körök titkára szerint hiányzik a kapcsolat a körök és a hallgatói csoportok között, így feltehetően sok eseményről, programról nem is tudnak a diákok. Az oktatók részéről is sokkal több támogatásra lenne szükség. Kívánatos az első évfolyam és a fakultatív csoportok bekapcsolódása is a munkába. (Ehhez még hozzáteszem; az is igaz, hogy hallgatóink közül kevesen törekednek az idegen nyelvek alapos elsajátítására — A szerk.)

A nyelvi körök — az érdeklődés ellenére is — léteznek, dolgoznak, s szép terveik vannak. Bakonyi István tanársegéd elmondotta, hogy — a legkiválóbb hallgatók bevonásával — figyelemmel kísérik a jövőben a külföldi sajtónak az aktuális, minden diákot érintő eseményekre, témákra vonatkozó reagálását. A nyelvi kör munkája tudományossá tételét célozza, hogy részt kívánjanak venni a TDK munkájában is, idegen nyelvű dolgozatokkal, főként olyan nyelvi kör tagokra támaszkodva, akik több éves külföldi tartózkodás

után lettek egyetemünk hallgatói.

Jövő tavasszal a Tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából orosz nyelvű műsoros estre kerül sor, szintén a nyelvi körök rendezésében, szovjet vendégek részvételével.

A cél tehát a nyelvi kör munkájának szélesítése és tudományos szintre való emelése. A törekvések megvalósulásához viszont az szükséges, hogy minél több hallgató kapcsolódjon aktívan a munkába. Érdemes, hiszen a nyelvi körök tudásunk elmélyítését, növelését szolgálják. —kurtán—

Új lakások

Régóta húzódo — egyetemünk oktatói és dolgozói körében szervezett társasház-lakásépítési akció ért most jelentős állomáshoz.

Sorsolással döntötték el — az elkészült két épület 24 lakása közül melyik lakás kité lesz?

A boldog lakástulajdonosok 15 tanszék munkatársai.

Közülük többen a KISZ kezdeményezte akció elindításakor még egyetemünk hallgatói voltak. Gratulálunk!

A tantervi reform keretében

Akklimatizációs gyakorlati foglalkozás a pénzügy szakon

Teremténye unatkozik...

(II. rész)

A római rektorok között voltak jók, voltak kevésbé jók. Néző például, leégette a kollégiumi negyedét, Caligula pedig még a lovát is fel akarta vetetni a tanári karba. De azért a képzés folyt tovább, mígnem újabb reformot vezettek be. Ez azonban már a frank uralkodók alatt történt, akik eltörölték a mintegy 4000 éves termelési gyakorlatot, ami tulajdonképpen kész rabszolgamunka volt, és bevezették helyette ugyanazt, csak akkoriban már „első Leibeigenschaft”-nak hívták.

Idővel kihelyezett tagozatok indultak Kelet-Európában is, így került Magyarországra a külker. tanszék. A hallgatók képzése jórészt a gyakorlatban folyt, amit később kalandozásnak neveztek. Ez azonban nem vezetett eredményre, a történelem bebizonyította, hogy egy tanszék még nem egyetem, ezért 1000-ban reformot hajtottak végre, és megnyílt a Budai Közgáz, valahol a Duna partján, élén I. István rektorral. Később az egyetem fejlődött, nyitottak egy őriási könyvtárat, melynek megalapítója Kálmán rektor nevéhez fűződik, aki ezért idővel a K. Könyves előnevet kapta. Újabb reform után 1241-ben. megjelentek egyetemünkön a külföldi hallgatók, de ők nyelvi nehézségek és vezetőségválasztási problémák miatt viszonylag hamar elhagyták a céget. Ezután zűrés korszak következett, az elméleti és gyakorlati oktatás meglehetősen távol került egymástól, a

stabilizáció az 1700-as években következett be. Mária Terézia nevéhez fűződik a következő reform, aki tulajdonképpen először tette ezt hivatalos keretek között. Emellett sokat tett az egyetem benépesítéséért is.

A termelési gyakorlat terén újabb reform következett, amikor a jobbágyság helyére a proletariátus lépett. Ez a lényegen nem változtatott, a termelési gyakorlat maradt.

A következő reformot 1848-ban hajtották végre, amikor is az egyszerűség kedvéért a tanári kar Pozsonyban volt, a rektor Bécsben székelt, a diákság pedig Pesten elégedetlenkedett. Az elégedetlenség oka az volt, hogy egyes tanárok két óra között nem tartottak szünetet. A diákság persze hiába elégedetlenkedett, a tanárok ezután sem tartottak szünetet, viszont az egyetem fuzionált az osztrák közzgázzal, és így a képzésben újabb reformot hajtottak végre. Megnőtt az ipar karosok szerepe. Ez persze következménye annak is, hogy az egyetem felsőházba tőkés káderek is bekerültek.

1919-ben a tőkés káderek kikerültek, majd utána smét bekerültek, s ez így is maradt 1948-ig. Ekkor azután újabb reformot hajtottak végre, és a Söhváltalban megnyílt az újjáalakult Közgáz.

...1980-ban a tanári kar látva, hogy az oktatás színvonala még most sem éri el a kívánt mértéket, ismét reformmal fenyegetőzött...

— Borsi György —